

ÉLETTÜNK

XIX. évf. 9. szám (19. Jahrg., Nr. 9)

Az európai magyar katolikusok lapja

1987 szeptember

DR. CSERHÁTI FERENC (München):

Rajtatok a sor!

Kövezetek meg! Nem bánom, De akkor is kimondom: komolytanok vagytok. Ti, világiak, akiket Krisztus nevére megkereszteltek, magatokat keresztényeknek valljátok és Isten népének, az egyháznak legnagyobb hányadát képezitek. Görög bölcseitek egykor megbélyegző módon „láikosz”-nak vagy „láiosz”-nak, magyarul: tudatlan tömegnek, oktalan népnek, laikusoknak neveztek el benneteket, és így különböztettek meg titeket a szerzetesek és az egyházi személyek, a főtisztelendők, az eminenciás és excellenciás urak egyazon Isten népéhez tartozó, szakavatott kisebbségi rétegétől.

Hosszú időn át túrtetek, hogy néhány, soraitokból kiemelkedő, „káposztafejeket” emlegetve becsmérelje Istentől eredő kiváltságos nemzetségeket, amelynek pedig örök időkre szóló Magna Chartáját még az első pápa rögzítette írásba: „Ti azonban választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul kiválasztott nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből meghívott benneteket csodálatos világosságra. Ti valamikor nem voltatok nép, most pedig Isten népe vagytok” (1 Pét 2,9–10).

A II. Vatikáni Zsinat aztán, jóval később, újra megpróbált felrázni benneteket és felhívta figyelmeteket, hogy a keresztség és bérmálás révén ti is e krisztusi nép soraiba szegődtetek, „Isten népének tagjaivá, és Krisztusnak papi, prófétai és királyi tisztének részeseivé” váltatok (LG 31). Így megtudhattátok, hogy keresztségtek nemcsak formáság, hanem kitüntetés és hatalomátvitel, amely révén társuralkodók és társörökösök lettetek Krisztussal vállalva e kiváltság minden jogait és kötelezettségeit.

Emlékezzetek csak vissza! Annak idején ígértetek fűt-fát, csak hogy magasztos kiváltságotok birtokába juthassatok: keresztény kötelezéseimet híven teljesítem és szüntelenül Isten országának felvirágoztatásán fáradozom! Szentül vállalva vettétek tudomásul:

„Sajátos hivatásuk alapján a laikusok dolga az, hogy az ideigvaló dolgok intézése és Isten szerint való rendezése által keressék az Isten országát. A világban élnek, vagyis a világnak mindenféle feladatában és munkakörében a családi és a társadalmi élet megszozott körülményei közt: mintegy ezekből a szálakból van szöve életük. Itt hívja őket az Isten, hogy szerepük a kovász legyen: mintegy belülről szenteljék meg a világot, az Evangélium szelleme szerint helytállva a maguk feladatában, és így elsősorban életük tanulságával, hitük, reményük és szeretetük ragyogásával mutassák meg másoknak Krisztust. Különleges módon őrájuk vár tehát az, hogy az evilági dolgokat, amelyekben benne élnek, mindenestől úgy vizsgálják meg és úgy rendezzék, hogy e

dolgok mindig Krisztus szerint menjenek végbe s fejlődjenek és váljanak a Teremtő és a Megváltó dicsőségére” (LG 31).

De alighogy nyeregben éreztétek magatokat, ebek harmincadjára hagyátok a rátok bízott Országot, az egyházat, melynek papi, prófétai és királyi tisztességét viseltétek. Pedig micsoda tennivalók vártak rátok a családban, a nevelésben, a munkahelyen, gazdasági téren és a politikában, a tudomány, a szépművészet és az irodalom ágazataiban!

Sajátos küldetések van azonban nemcsak a világban, hanem az egyház életében és működésében is (AA 9–10). Együttműködések nélkül ma már el sem képzelhető viruló egyházközség, amelyben ki-ki evangéliumi kovászként, tehetőségéhez és adottságához mérten fejti ki tevékenységét a közös cél, az üdvösség érdekében. Az istentiszteletek szervezése, előkészítése és kivitelezése nemcsak papjaitok feladata. A titeket is, akár mint lektorok, ministránsok vagy énekesek. De résztetek kell, hogy legyen a hitoktatásban — elsődözők, bérmálkozóknak előkészítésében —, a karitatív és szociális munkában, egyházi csoportok szervezésében és gondozásában, az egyesületekben és szervezetekben. A bibliakörök, imaközösségek és szenvedők türelemmel viselt áldozatai szintén lényeges elemei az egyházi életnek. Ezenfelül még nagyon sok munkaszervezős vagy önkéntes egyházi szolgálatot is vállalhatok főállásban, de mellékfoglalkozásként is. Sőt különösen súlyos helyzetekben még a papságot is helyettesíthetitek (vö. AA 17). Németországban a lelkipásztori asszisztensek, referensek, nős diakónusok és a többi lelkipásztori munkatársak ma már az egyházi élet kihagyhatatlan és nélkülözhetetlen tartozékai.

Azt gondoltátok, hogy az egyház megújulásának nagy reformját egy-két külsőséges változás hozza majd létre? Talán a liturgikus reform? Hát elmondom nektek: mindez csak felület, külsőség, máz, más a lényeg! Nektek, felnőt, öntudatos keresztényekre hivatkozó, szundikáló istenfiaknak kell ráébrednetek magasztos hivatástok tudatára. Ti vagytok ugyanis az egyház, amely lényegénél fogva mindig dinamikus, apostolkodó, Istennek és ügyének hódító.

Ezért nem is nevezhetitek magatokat igazán katolikusnak, ha nem él bennetek az apostoli szellem: az Isten házáért emésztő buzgóság (Zsolt 69,10). Ezen a téren viszont számtalan elmulasztott lehetőség terhel mindőtöket, velünk, papjaitokkal együtt.

Idegenben létrehozott magyar egyházi közösségeiteket is csapongó kedélyvilágatok nosztalgikus, honotokra emlékeztető és szórakoztató hobbiként ápolni elégtelenségű központjainak tekintették. Vagy talán sikerült közösséget formálnotok, amely „Krisztusban mintegy szakramen-

tuma, vagyis jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberiség egységének” (LG 1)? Talán ujjal mutogatnak rátok is a kívülállók: nézzétek, hogy szeretik Istent és embertársaikat?! Pedig, ha ez nincs így, a többiekhez hasonlóan ti sem érhetitek el az üdvösséget sem itt, sem odaát.

Kapjatok hát egyszer már észhez! Azért merültetek alá a keresztség fürdőjében, hogy a plébániai címtárak egyre több keresztény hullát tarthassanak nyilván, vagy azért, hogy nemes küldetéseket komolyan s becsülettel teljesítsétek, és ezáltal végső célokat is valamenynyien elérhessétek?

Ősszel Rómában ülésezik a Katolikus Egyház püspökeinek világszinódusa és tárgyal a világi hívek hivatásáról és küldetéséről az egyházban és világban, figyelembe véve főleg a II. Vatikáni Zsinat befejezése óta eltelt több mint 20 esztendő. Ez a szinódus minden megkeresztelt ember közös ügye — hangoztatta már az 1985-ös Püspöki Szinódus záró közleménye — és hozzáfűzte, hogy ez a szinódus egyaránt érinti majd az egész egyházat: a püspököket, papokat, diakónusokat, szerzeteseket és laikusokat. Ezenfelül hozzá kell járulnia a II. Vatikáni Zsinat szellemének megértéséhez és elfogadásához. „Felhívunk titeket és minden egyházközséget — írják a püspökök —, hogy készüljétek rá. A Zsinat dinamizmusának megfelelően így teljesítjük keresztény hivatásunkat és közös küldetésünket az életben” (Verlautbarungen 68, 26).

Itt az idő tehát, hogy a kereszténységbe történt avatástok előtt tett ígéreteiteket valóra váltsátok és felhagyjatok az egyházban lapuló magatartástokkal. Mint felnőt és öntudatos keresztények nem bújócskázhattok többé, fel kell hagynotok a játékkal: kinn a bárány, benn a farkas... Többé már nem csimpaszkodhattok felelőtlenül Isten égbe vágató tüzes szekerének lazulásnak indult hát-saroglyájára. Nem potyautasokra, társakra van szükség, akik a sok Illéssel együtt bátran hajítják az üdvösség fogát (2 Kir 2,11).

A PÜSPÖKI SZINÓDUSON,

amelyet október 1 és 30 közt tartanak, mintegy 230 egyházi kiküldött vesz részt, akiknek közel a fele első ízben. A delegáltaknak több mint a fele, szám szerint 135, a Harmadik Világból való. A szinóduson több mint 50 világi megfigyelő is jelen lesz. A Kelet-Európát képviselő résztvevők között van Paskai László érsek-prímás, Frantisek Tomásek prágai bíboros-prímás, Glomp és Macharski lengyel bíborosok, nemkülönben a lett bíboros Julijan Vajvods és a bukaresti egyházmegye főpásztora, Joan Robu c. püspök. Józef Tomkó bíboros, mint a Hitterjesztő Kongregáció feje, hivatalból tagja a szinódusnak. ■

Vasárnapi gondolatok

A 24. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(szeptember 13)

„Uram, ha vét ellenem testvérem, bányszor kell megbocsássak? Hétszer? Jézus így válaszolt: Hetvenszer hétszer”. (Mt. 18,21)

A kor számszimbolikája szerint a he-tes szám az emberileg teljesíthető legmagasabb értéket jelentette ez esetben. A „nyolcadik” eset után következett a megérdemelt bosszú. Jézus új mértéket állít — amelyet ma sem érünk el.

A „hetvenszer-hétszer” végtelent jelent, ami felülmúlja az emberi teljesítőképességet: csak Isten kegyelmével valósítható meg.

A megbocsátás a világ egyik legnehezebb dolga, ezért hosszú időn át kell előkészülni rá emberileg és sokat imádkozni Isten segítő kegyelméért.

Arra is ügyeljünk, nehogy testvéreinknek kelljen oly sokszor megbocsátania nekünk. Ez sincs kizárva.

A 25. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(szeptember 20)

„Hasonlít a mennyek országa a szőlősgazdához, aki kora reggel (és később még többször) munkásokat fogadott szőlőjébe. Megegyezett velük egy dénárban...” (Mt 20,1)

Jézus különböző korban hívja meg az embereket követésére. A kora reggel jelentheti az élet reggelét, a gyermekkort. Ma annak vagyunk tanúi, hogy sok „korán meghívott” később ott hagyja bitét és az isteni művet. Senki sem a megmondhatója, visszatálnak-e még.

Környezetünk nem alkalmas, egyházunk sem elég erőteljes, hogy az egyszerű meghívottakat megtartsa az Úr szőlőjében. Igaz, a szőlőkert kőbányává változott át, ami súlyosbítja a dolgot, de nem teszi lehetetlenné.

A később meghívottak a később megtérők. Esetleg a halál előtt. Mindannyiunknak örülnünk kellene, hogy Isten nem veti el az egy életen át istentagadókat sem. Ez az öröm általában ismeretlen számunkra.

A 26. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(szeptember 27)

„Egy ember így szólt fiához: Menj ki szőlőmbe dolgozni.”

— Igen, felelte, de nem ment ki...” (Mt 21,28)

Isten hívását el lehet veszíteni — nemcsak papi hivatásként — lustasággal, nemtörődömséggel, „nemakarásosság”-al. El is lehet játszani komolytalansággal. E veszély bennünket is fenyeget.

Emberek előtt is jellemtelen, aki mást tesz, mint amit mond. Hát még Isten előtt...

(Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

A szentmise áldozati jellegére vonatkozó hitbeli eltérések

Előző cikkeinkben kifejtettük, hogy a katolikus egyház a protestánsokkal való interkommuniót azért helyteleníti, mert nincs meg köztük és köztünk az eucharisziára vonatkozó egység. Ez abban nyilvánul meg, hogy a protestánsok nem ismerik el az eucharisztia áldozati jellegét.

A KATOLIKUS EGYHÁZ TANA

A tridenti zsinat kimondotta, hogy az eucharisztia szentsége valóban, reálisan és állagilag tartalmazza Jézus Krisztus testét és véré, lelkével és istenségével egyetemben (DS 1651). Egyben hitbeli tévedésnek minősíti azt a felfogást, miszerint „a mise nem igazi és sajátos értelemben vett áldozat” (DS 1751). Ezt a hitbeli meggyőződést a katolikus egyház sohasem vonta vissza. Vannak ugyan manapság teológusok, akik az ökumenizmus rosszul felfogott érdekében elhallgatják vagy elködösítik az egyháznak e tanítását, de nem a teológusok, hanem az egyház tanítóhivatala van hivatva megszabni a hitet. A második vatikáni zsinat sértetlenül megőrizte az egyháznak a szentmisére vonatkozó hagyományos tanát. A Szent Liturgiáról szóló Konstitúcióban a következőket olvassuk: „Üdvözítőnk az utolsó vacsora alkalmával azon az éjszakán, amelyen elárultatott, megalapította testének és vérenek eucharisztikus áldozatát, hogy a keresztáldozat a századokon át az ő eljövételéig jelenlévő valóság legyen” (50). A Papi Szolgálatról szóló határozat pedig így foglalja össze az egyház tanát: „A hívők lelki áldozata pedig azáltal lesz teljes, hogy egyesül Krisztusnak, az egyetlen közvetítőnek áldozatával a papok szolgálata által, akik azt az áldozatot — az egész egyház nevében — véröntés nélkül és szentségi módon a szentmisében mutatják be egészen addig, amíg az Úr el nem jön” (2).

TEOLÓGIAI MAGYARÁZAT

Noha a zsinat tanítása önmagában világos, emeljünk ki belőle a nagyobb érthetőség kedvéért egy-két pontot. A katolikus egyház szerint az eucharisztia

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

Otthagyni valamit nem nehéz. Kitarítani igen. Jézus azokat veszi majd maga mellé, akik kitarítottak.

A 27. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (október 4)

„Egy gazdaember ... elküldte szolgálait, hogy beszedjék a termést. Az egyiket megverték, a másikat megölték, a harmadikat megkövezték” (Mt 21, 33—35)

Isten kényelmetlen minden kor számára. Ezért kell szolgálait eltenni láb alól. Kérdés, szolgálai közé, vagy a kor embereihez tartozunk-e?

Ha nem vagyunk hajlandók „Isten számára termelni”, csak a magunk java marad meg. Ez önzés, bármilyen köntösbe öltöztetjük is.

Isten a korok emberének tagadása, szolgálainak megölése ellenére véghezviszi terveit. Nem tudunk „oly korán felkelni”, hogy akadályozhassuk Isten terveit. Viszont az akadályozás miatti büntetés a mienk.

Fejős Ottó

valóságosan — tehát nemcsak azért, mert hiszek benne — az egész Krisztust tartalmazza, tehát testét és véré, azaz emberségét és istenségét. Ha az eucharisziát Krisztus teste és vére szentiségének mondjuk, ez nem azt jelenti, hogy teste és vére külön van választva, hanem csak a külső színek által külön megjelölve. Az eucharisztikus ünneplésnek áldozat-jellege van. Nem mintha az eucharisziában más áldozati báránnyal mutatnánk be Istennek, mint amit Jézus maga bemutatott a kereszten: az ő testét és a kereszten kiöntött véré mutatjuk be. A kereszten a teste és vére külön lett választva, most csak szimbolikusan választjuk szét őket. Az eucharisztikus áldozatnak, akárcsak a keresztáldozatnak a főpapja maga Jézus. A kereszten lélekben önmagát mutatta be Istennek, s az utolsó vacsorán meghagyta, hogy tanítványai szolgálata által történjék az áldozatbemutatás. Az eucharisztikus áldozat célja az, hogy a keresztáldozat mindig jelen legyen az egyházban és a hívek a keresztáldozat gyümölcseiben, azaz a megváltás gyümölcseiben egy liturgikus áldozati cselekmény keretében részesülhessenek. A keresztáldozat és az eucharisztikus áldozat tehát az áldozati báránnyal és a bemutatató főpappal tekintve, egy és ugyanaz. De az áldozati aktusok a bemutatás módjában különböznek: a kereszten véröntéssel történt a feláldozás, az eucharisztia ünneplésében liturgikus cselekmény keretében. A miseáldozat nem azért szükséges, mert Jézus keresztáldozata nem volt elegendő, hanem azért, hogy gyümölcseit az egyház áldozati cselekménye folyósítsa a híveknek.

Ismert tény, hogy a protestáns egyházaknak az úrvacsorára vonatkozó felfogása nem egységes, abban mégis meg egyeznek, hogy az eucharisztikus áldozatot elvetik. Anélkül, hogy idézeteket hoznánk, megállapítható az ellentét létezése. Ameddig ezt nem sikerül megszüntetnünk, nincs meg a hitbeli egység és azért a katolikus egyház felfogása szerint az interkommunió nincs megengedve.

*

(A szerkesztő jegyzete.) Felmerül a kérdés, időszerű-e ma, az ökumenikus erőfeszítések idején az ellentétekről írni?

Törekvéseink arra irányulnak, hogy azt keressük és találjuk meg, ami összeköt bennünket. Ez mindaddig helyes, amíg nem keletkeznek olyan területek, ahol hitigazságok és megvallások elszakadnak és olyannyira ködös lesz, hogy a hívek egy része nem ismeri ki magát. Mindjobban terjed az a felfogás (katolikus) híveink körében: „Mind egy, hogy milyen istentiszteletre járunk, egy Istent imádunk”. Továbbá: „Az úrvacsorában is ugyanazt a Krisztust vesszük magunkhoz”. Vagy: „Azért járunk istentiszteletre (a protestánsokhoz), mert ott jobban érezzük magunkat”.

Ilyen esetekben a vallás megvallása az „ott jól érezzük magunkat” színvonalra süllyed. Jóhiszeműség nem vezet vallásosságra, sem társasági motívumok. Az ilyen magatartás következménye lehet, hogy egyes hívek nem katolikusok már, azaz nem tartják a szabályokat. Nem is protestánsok még, így légüres térbe kerülnek, anélkül, hogy észrevennék.

Ilyen esetben az egyházi vezetőség

pasztorális kötelessége figyelmeztetni, inteni híveit, egyes lelkészeket beleértve. Nem várható el minden hívőtől, hogy ismerje az összes egyházi rendelkezést, a helyzet fejlődését, de határait is.

Magyar zarándoklat a Szentföldön

A bécsi OMC Könyvkiadó üzem kirándulást tervezett a Szentföldre. Barátok, ismerősök csatlakoztak hozzájuk. Így alakult ki az a 62 tagú, két autóbusszal megtöltött lelkes társaság, amely 1987 tavaszán együtt rója Jézus szülőföldjének útjait. A zarándoklat lelki vezetője dr. Szakos Gyula székesfehérvári megyéspüspök volt, a helybeli idegenvezetők magyarázatait pedig dr. Rózsa Huba ószövetség-professzor, a hittudományi akadémia dékánja egészítette ki.

A zarándoklat első napja Szent Péter jaffai templomának meglátogatásával kezdődött, majd Cezárea helyreállított amfiteátrumába látogattunk el. Az első szentföldi szentmisét Kármel hegyén, a próféta barlangjában mutatták be, délután pedig megtekintették Akkóban a keresztes hadak utolsó erődjét.

A második napot Galileának szentelték. Különösen a Nyolc Boldogság Hegye, a környező táj szépsége ragadott meg minden résztvevőt. A hegyi beszéd helyén elmondott szentmise után meglátogatták a Hétforrás vidékét, majd a kafarnaumi zsinagóga romjainál az evangéliumból felolvasott részletekkel idézték emlékeztetükbe: Jézus életének milyen sok és jelentős eseménye történt a városkában, amely a tenger országútja mentén feküdt. Kafarnaumban hajóra szálltak a zarándoklok és Geráza felé vették útjukat. A tavon rövid időre megállították a hajót, hogy szetírás olvasással és rövid imával emlékezzenek Jézus életének számos eseményére, amely Tibériás tavához fűződik. Ebédre Péterhalat szolgáltak fel a tóparti kibuc étteremben. A társaság új erőre kapva a Golán fennsík háború szántotta vidékén át a Jordán forrásához érkezett, vagyis Fülöp Cezaréájához, ahol Jézus Péternek az elsőbbséget megígérte. A sziklás vidék, az ősi Pán-szentély barlangja, amelyet az alvilág kapujának tartottak, érthetővé tette, miért használta Jézus ezeket a kifejezéseket: Te szikla vagy, erre építem egyházamat, amelyen a pokol kapui sem vesznek erőt.

Jézus színváltásának helyén, a Tábor hegyén rövid igeliturgiával folytatódott a zarándoklat. Innen Názaretbe siettek, hogy az angyali üdvözlés barlanglakásában szentmisén vegyenek részt. Nem sok idő maradt a városnak, Mária kútjának, Charles Foucauld lakóhelyének megtekintésére. Jerikó falainak ásatása mély nyomokat hagyott a résztvevőkben, sokáig taglalták az itt lezajlott ó- és újszövetségi eseményeket. Jeruzsálem felé megálltak az úton egy mély szakadék felett, amelyen az ősi út vezetett a szent város felé. Ez Jézus egyik legmegragadóbb példabeszédének, az irgalmas szamaritanus történetének színhelye.

Az első jeruzsálemi nap vasárnapra esett. A Getszemáni kertben mondott szentmise alatt büszkén pihent meg a zarándoklok szeme a szentély mozaikján, ahol a harmincas évek magyar címere is látható: a magyar nép ajándéka ez a szikla fölé boruló mozaik, amely a hagyomány szerint Jézus vérizzadásának

A fenti cikksorozatnak ez a — számos lelkész által felvetett — célja. Amikor azonban egy téma többeket érint, előfordulhat, hogy azok érzik találat — vagy támadva — magukat, akik nem tartoznak az érintettek közé. Emberi problémáink közé tartozik, hogy nem lehetséges mindig mindent teljesen szétválasztani az életben, bármennyire sajnálatos is ez a tény. Az viszont kötelességünk, hogy szükség esetén felmutassuk a határokat.

színhelye. Megtekintették a Mária sírja templomát, majd az Olajfák hegyének csúcsáról, a mennybemenetel színhelyéről a szent város panorámájában gyönyörködtek. A Via Dolorosa, az első és legigazibb keresztút nem volt túlszűfolt, így aránylag háborítatlanul járták végig azt az útszakaszt, amelyen Jézus keresztjét hordozta. A Szentsír-bazilikában első útjuk a Golgota ormára vezetett, ahol szívük mélyéről zendült fel az ének: A keresztfához megyek... Mély megilletődéssel léptek hármásával-négyesével Jézus sírjának legbelső fülkéjébe, ahol az élet diadalának hajnala ragyogott fel az első húsvét vasárnapján. Még ugyanazon délután Betlehembe is ellátogattak a magyar zarándoklok, ahol nem kisebb áhítattal tekintették meg a születés barlangját és a pásztorok mezejét. Az alkonyuló betlehemi ég alatt tartott igeliturgia során elénekelt számos közismert karácsonyi ének új élmény-tartalmat kapott.

Az utolsó napra ismét sok látnivaló maradt: Mória és Sion hegye, valamint Júdea hegyvidéke és a modern Jeruzsálem megtekintése. Az István-kapun léptek az óváros területére, és a siratófalnál — helyi szokás szerint — nem egy magyar asszony is elhelyezte kis cédulán a fal repedéseiben Istenhez szóló kérését. Az egyik cédulán ez állt: Isten, áldd meg a magyart... Az El-Aksa és az Omár mecset építészeti csodáinak megtekintése után a szomorú szentélybe érkeztek: az utolsó vacsora termének helyén épült gótikus terembe, ahol mindegyikük csendben imádkozott többek között azért, amit e helyen oly nyomattal kért Jézus minden tanítványától: az egységért. Mély hatást gyakorolt mindannyiukra, hogy az Oltári-szentség, az egyházi rend, a bűnbánat szentségének alapítási helyén, a Szentlélek eljövételének termében tilos minden nyilvános vallásos szertartás. A hely közelében magasló, Mária mennybevitelének szentelt templomban tartották az utolsó szentföldi misét. Az altemplomban nem kis megilletődöttséggel fedezték fel a magyar oltárt, amelyet a két világháború között emeltek. A zarándoklok utolsó kirándulása pedig Júdea szelíd dombvidékére vezetett, Ain Karinba, Keresztelő Szent János szülőhelyére, onnan a Magnificat keletkezésének templomához, ahol az oly gyakran imádkozott szöveget magyar nyelven is olvashatták a zarándoklok.

„Nem lenne szabad a templomban szentírást felolvasni olyanok előtt, akik még nem jártak itt!” — mondotta az egyik résztvevő. Életszerűbbé vált mindannyiuk számára az írott és oly sokat hallott szó. Egyetlen hírközlési mód — legyen az írás, festmény, fénykép vagy elektronikus hírközlés — sem öleli fel a teljes valóságot. Ezért ad minden bibliás embernek felejthetetlen élményt a szentföldi zarándoklat, ahol kóstolót kap abból a világból, amelyen eljött hozzánk az írott és sugalmazott Szó, és testté lett az Ige.

Egy résztvevő (K. Gy.)

Szeptember ünnepei

Nem a naptári év elejét jelzi szeptember hónapja, az iskolásoknak mégis új tanévet, s a munkában állóknak a nyári szabadság és pihenés után új kezdést, újra nekilendülést hoz. A Veni Sancte az iskolások fohászokozása, de sok felnőtt fülében ilyenkor újra cseng nosztalgikusan a Szentlélek segítségül hívása.

A hónap ünnepei közül szeptember 8-a, Mária születésének ünnepe, jelentőségében az első. Már kevés országban jelent manapság a naptárban „pirosbetűs” ünnepet, munkaszünetet. A magyar tradícióban Kisboldogasszony ünnepének vagy rövidebben Kisasszony napjának nevezték. A középkorban emelt és Mária tiszteltére szentelt templomok némelyike a barokk időktől Kisasszony napjára helyezték a templom búcsúját. Különösen általánossá vált ez a Felvidéken és a csanádi egyházmegyében, ahol a ferences Máriaradna és a Szeged-Alsóváros búcsúja az egész környező vidékre hatott.

Szeptember 12-én is Mária ünnepeül az Egyház, Mária nevenapját. Ezt az ünnepet IX. Ince pápa rendelte el, Bécs felszabadításának az emlékére. De szeptember hónapja nem fogy ki az egyházi naptárban a Mária ünnepekből: 15-én a Fájdalmas Szűz napja van. Mária szenvedésének megemlékezése a középkorba nyúlik vissza és mindig magában hordozza Krisztus szenvedésének a gondolatát. Erről énekel az egyik legszébb középkori himnusz is Jacopone

da Todi tollából: a Stabat Mater dolorosa... Magyar változata is népének lett a hívek ajkán.

Szeptember 24-én világszerte Szent Gellérthez könyörögnek a misében égi segítségért, az ő ünnepét üljük ezen a napon. Szent Gellért velencei születésű volt, bencés szerzetes, szülővárosában a San Giorgio Maggiore kolostor apátja is lett, mégis életének jelentősebb részét hazánkban töltötte és fontos szerepet játszott a magyar kereszténység megszilárdításában. István királynak tanácsadója, fiának, Imre hercegnek nevelője és csanádi püspök is volt. Lázadó magyarok okozták vértanú halálát. Az Egyház István királlyal és Szent Imre herceggel együtt 1083-ban avatta szentté.

Szeptember 26: K o z m a és D a m j á n orvos-testvérek ünnepe, akiknek a tisztelete különösen a keleti Egyházban igen nagy, de hazánkban is elterjedt a középkorban, amiről még sok helység és családnév tanúskodik. Mártírságuk történetét irodalmunkban az Érdy-kódex őrzi.

Szeptember 29-én az Arkangyalok ünnepe van, régen Szent Mihály arkangyal egyedül ünnepeltük ezen a napon. Mihály arkangyal szerepe az Egyház hite szerint megvédeni a lelkeket a gonosztól, ezért gyakorta még városok kapuit is róla nevezték el. Ezzel az ünneppel zárult a gyakorlatban a nyári időszak, a napok rövidebbek lettek és az esti harangszó újra egy órával hamarabb kondul meg. **A. M.**

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyerekek!

Ha valamit kérdeztek édesapától vagy édesanyától, és ők félnek, hogy nem tudjátok megérteni, amit ők mondanak, akkor rendszerint így folytatják: „Tudod például...”

Most, 13-án vasárnap, ha jól odafigyelték a templomban az evangéliumra, hallani fogjátok, hogy az Úr Jézus is így tett.

Péter apostol megkérdezte: „Uram, ha valaki megbánt, hányszor kell megbocsátanom neki? Talán bizony hétszer?”

És Jézus felelte: „Bizony, Péter, nem csupán hétszer, hanem hetvenszer hét-szer!”

Nagyon nagy szám ez! Láttá is a jó Jézus a Péter arcán, hogy sehogyan sincs ínyére a dolog. Már hogy ő ilyen rengetegszer bocsásson meg valakinek, aki őt bántja! Talán bolond lesz!

És akkor Jézus mondott egy példát Péternek, hogy megértse: most már egy más világban él, nem a régi zsidó világban, ahol minden bántást bántással fizettek vissza, hanem az Úr Jézus világában, ahol a szeretet, a béke, a megbocsátás uralkodik.

A példa egy királyról szólt, aki felszólította miniszterét, hogy számoljon el a rábízott pénzzel. Valószínűleg pénzügyminiszter volt a jó ember és a saját zsebére gazdálkodott az adóval. Így aztán nem tudott elszámolni a rengeteg pénzzel. Lehetett az úgy egy-két millió márka is. A király nagyon mérges lett és megparancsolta, hogy adják el a minisztert, feleségét, gyermekeit rabszolgának és az árukat kapja meg a király az elikkasztott pénz fejében. Sír-rítt a miniszter, térdre is esett a király előtt, úgy ígérte, hogy visszafizet mindent, csak bocsásson meg neki. Jó ember volt a király, megkönyörült a miniszteren, megbocsátott neki, még az adósságát is elengedte.

Kitáncolt a miniszter nagy boldogan a szobából — és mit tesz Isten, az előszobában találkozott egy beosztottjával, aki 100 márkával tartozott neki. Nekiugrott, fojtogatni kezdte és követelte, fizesse meg az adósságát. Hiába könyörgött a szegény ember, hiába kért haladékot, nem irgalmazott neki. Abban az

1985-ben 7.894, a Miasszonyunkról elnevezett Keresztény Iskolánövéréké 7.616. A további helyeket a bencés apácák 7534, a Gyermek Jézus Növéréi 7258, a Keresztes nővérek 6683, a vizitációs apácák 6500, a dominikánus nővérek 5660, a Szent Johanna Antida Thouret vincesei 5294 és a Szent Sofia Barat Jézus Szíve nővérei 4940 létszámmal. A további ismert nővérközösségek taglétszáma a következők szerint alakult: az orsolyiták 4046, Szalézi Szent Ferenc Leányai 4037 és a Szentlélek Szolgálólányai 3970 taggal rendelkeznek. ■

időben az volt a szokás, hogy ha valaki nem tudta megfizetni az adósságát, becsukták egy börtönbe, az adósok börtönébe, ahol vagy bevallotta, hogy van elrejtett pénze és fizetett, vagy a családjá kifizette helyette az adósságát, vagyis kiváltotta. A gonosz miniszter egy ilyen adósok börtönébe csukatta adóssát.

De az udvari emberek látták, mi történt és elmondták uruknak. Az haragra lobbant, hívatta a minisztert és szeméretre vetette, hogy míg ő, a király, több millió márka adósságát elengedte, ő, ahelyett, hogy hasonlóan cselekedett volna beosztottjával, nyomorult 100 márkáért börtönbe vetette azt. Annyira felháborodott a király ezen az igazságtalanságon és szívtelenségen, hogy a minisztert az adósok börtönébe csukatta és addig ott tartotta, míg minden adósságát vissza nem fizette.

Péter még mindig nagyon értelmetlenül nézhetett, mert az Úr Jézus megmagyarázta neki, hogyan kell érteni ezt a példát (illetve példabeszédet, ahogy a felnőttek nevezik):

„Látod Péter, az emberek olyan sok-

„Mit mondjak?”

Konrad Adenauer, a második világháború utáni híres német kancellár ismeretes volt fukarságáról. P. Werenfried, az ugyancsak híres „Speckpater”, aki milliókat gyűjtött és gyűjt az üldözöttek, a menekültek, az éhezők és a gyógyíthatatlan betegek számára, a következő történetet mesélte el róla:

Gyűjtő körúton volt Kölnben és prédikációján jelen volt Adenauer is. Kalapjával, amit ő milliók-kalapnak nevez, mert már sok millió gyűlt benne össze — a templom kijáratánál állt és köszöngette a betett adományokat. Munkatársai a gyűjtés után kérdezték: „Mennyit adott az öreg? (tudva levő, hogy Adenauer korosan került méltóságába.) Fogadjunk, hogy semmit sem fog adni.” P. Werenfried fogadott öt üveg pezsgóban. Másnap, mielőtt elhagyta volna a várost, kihallgatást kért a kancellárnál. Megköszönte neki, hogy eljött prédikációjára, a város szíves fogadtatását emlegette, de utoljára még hozzáfűzte: „Kancellár úr! Munkatársaim kérdezik, mit tetszett adni. Mit mondjak?”

Hát én mit mondjak azoknak, akik kérdezik, mit adnak a magyarok külföldön a Magyar Gimnáziumnak? Mert bizony kérdezik. Egyre gyakrabban, s egyre érdeklődőbben. A belügyminisztérium, a finanszminisztérium és a bajor kultuszminisztérium. Az ő millióikat megkaptuk és el is használtuk. Továbbiakat kérünk és várunk. Nem zárkóznak el és nem is fukarok. Segítenek, de nem vállalnak a jövőben az utolsó fillérig mindent.

A lettek, a litvánok és az ukránok, akiknek szintén van az NSZK-ban gimnáziumuk, nagy összegű támogatást biztosítanak intézetüknek. És a magyarok? Hallom egyre sürgetőbben a kérdést. Mit mondjak? Talán azt, hogy vannak, akik megbízatás nélkül, felelőtlenül, tájékozatlanul, mende-mondával, hallottakkal „végre” meg akarják javítani a gimnázium helyzetét, „rendet” akarnak terem-

teni, a „sürgős változást” bevezetni, és a pedagógiai, didaktikai, ökonómiai „botrányokat” megszüntetni? De efelől nem kérdeznek sem a német ellenőrök, sem a német támogatók. Semmivel se találják az iskolát rosszabbnak vagy jobbnak, mint egy másik gimnáziumot. Őket az érdekli: mit adnak a magyarok?

P. Werenfried kérdésére Konrad Adenauer elmosolyodott. Kivette csekkfüzetét és négyezer márkára kitöltve betette a milliók kalapba.

Csekket küldhetünk, vagy pénzt átutalhatunk a következő kontókra:

Les amis de Kastl, Bayerische Vereinsbank München, BLZ 700 202 70, Konto Nr. 146 912. — Cím: Les amis de Kastl, Oberführinger Str. 40, D-8000 München 81. („Förderverein für das Ung. Gymnasium“)

Ungarisches Gymnasium, Sparkasse Kastl/Opf., Konto Nr. 41 400, Felünteendő: „Spende”. — Cím: Klosterburg 2, D-8455 Kastl b. Amberg.

Valentiny Géza prelátus az Iskolabizottság elnöke

NŐI SZERZETESI KÖZÖSSÉGEK 1985-BEN

A katolikus egyház női szerzetes-közösségek kategóriájába a vatikáni „Fides” sajtószolgálat kimutatása szerint összesen 1291 rend, kongregáció és apostoli közösség tartozik. Ezekhez jön még 43 világi intézmény, amelyek közt 13 nővérközösség tagjainak száma meghaladja az ötezret.

A katolikus egyház legnagyobb női rendje 32.946 taggal a Páli Szent Vince leányai, az irgalmas nővérek közössége, akiknek az anyaháza Párizsban van. Második helyen a Don Bosco által alapított szalézi nővérek következnek 17.217 nővérrel, őket követik a kármeliták 13.026 taggal és a klarisszák 11.300 nővérrel. Az ötödik hely a ferenczerti missziós nővéreké, akikhez világszerte 8.678 apáca tartozik. A Jó Pásztor nővérek száma

szor nem engedelmességek Atyámnak az égben, annyi sokszor megbántják bűneikkel! És ő, ha csak egy csöpp bűnbánatot is éreznek, amikor javulást ígérnek, hisz az embereknek, megbocsát nekik. Pedig hányszor, de hány-szor vétkeznek újra meg újra!

Bezzeg az emberek! Ha valaki csak ferdén néz rájuk, ha félreértésből vagy hirtelen haragjában megsérti őket, ha véletlenül oldalbalöki — már kész a harag, a veszekedés. Hát még, ha komolyabb bántás fordul elő! Ha nem adnak vissza kölcsön kapott pénzt, ha rosszat mondanak a másokról, ha meggyanúsítják — akkor aztán bánhatja bűnét az egyik, talán haláláig sem bocsát meg a másik. Pedig hol vannak ezek attól, amivel Atyámat bántják meg az emberek! És senki nem gondol arra, ahogy én tanítotlak benneteket imádkozni: „Úgy bocsásd meg a mi vétkeinket, ahogy mi is megbocsátunk azoknak, akik megbántottak minket!”

Péter, Péter, jól gondoljátok meg és bocsátsatok meg hetvenszer hétszer embertársaitoknak, — mert Istennek is elfogy egyszer a türelme veletek szemben!”

Hát ez a szeptember 13-i evangélium. Nem lenne jó kicsit elgondolkodni azon, hogy Te is harcias kis kakas vagy-e, aki mindjárt felborzolódik és neki-megy a másiknak — vagy az Úr Jézus szavára hallgató kisember, aki szeretettel tudja megfogni a feléje nyújtott, bocsánatot kérő kezét a másiknak — még ha hetvenszer hétszer bántotta is az őt meg?!

Juliska néni

Interjú Paskai László esztergomi primás-érsekkel

Paskai László primás, esztergomi érseki szolgálata átvétele, április 25-e után először látogatott Rómába, hogy Péter és Pál apostolok ünnepén II. János Pál pápa kezéből megkapja az érseki palliumot. Ebből az alkalomból a Vatikáni Rádióban elhangzott interjújából közlünk részleteket.

V. R. — Érsek Úr, a beiktatáskor elmondott homiliájában elsődleges segítőtársainak a paptestvéreket jelölte meg. Mit lehet tenni Magyarországon, hogy több fiatal jelentkezék papi és szerzetesi szolgálatra?

P. L. A papi hivatás ébresztését évek óta fontos feladatnak tekintjük az országos és az egyházmegyei hivatásgondozó bizottságok munkájában. Történik ez prédikációkban, a katolikus középiskolákban, a hitoktatás és az ifjúsági csoportok keretében, úgynevezett hivatástisztázó lelkiyakorlatokon a papi élet megismertetésével, a papi hivatás szépségének, de egyben áldozatának a megmutatásával, egyéni beszélgetésekkel és más módokon is. Úgy tapasztaljuk, hogy az utóbbi egy-két évben gyarapodott a papságra jelentkezők száma és ebben benne szerepel a hivatásgondozó bizottságok munkája is. Megemlíteném még, hogy mostanában többen vannak, akik nem közvetlenül az érettségi után jelentkeznek. Ebben szerepet játszhat, hogy egyesekben éppen az ifjúsági csoportokon keresztül indul el a hivatás gondolata. De biztosan az is, hogy a mai fiatalságban később bontakozik ki a végleges elkötelezettség, amely a papi szolgálat vállalásához feltétlenül szükséges.

V. R. Az őszi püspöki szinódus a világiak hivatásával és küldetésével foglalkozik. A magyarországi egyház képviselője Érsek Úr lesz a szinóduson. Magyar szempontból mit tart leglényegesebbnek a munkadokumentumban? Hallhatnánk az egyházi kisközösségek jövő szerepéről alkotott elgondolását is?

P. L. Leglényegesebbnek tartom annak a tudatosítását, elmélyítését, hogy a hívek az egyháznak nem csupán passzív tagjai, hanem aktív szerepük van az egyház építésében. A munkadokumentum arra mutat rá, hogy mindenkinek megvan a maga küldetése és feladata az egyház életében. Itt két vonást emelek ki. Az egyik az evangélium melletti tanúságtévő élet a mai szekularizálódott világunkban, környezetünkben. Az az etikai érték, etikai többlet, amellyel híveink rendelkezhetnek, teszi hitelessé az evangéliumot mások előtt, és a szentírás szavaival élve „tud számot adni arról a reményről, amely bennünk él”. A másik vonás a belső lelkiélet, Istennek szentelt élet lelkülete, amelyre mindnyájan hivatva vagyunk. Az ifjúsággal való törődés fontos lelkipásztori feladat és ebben jelentős szerepük van az ifjúsági csoportoknak. Elég sok helyen alakultak ki ilyen csoportok. A fiatalság körében tapasztaljuk az útkeresést és a közösségi igényt. Ennek a kielégítésére szolgálnak a kiscsoportok. Fontos, hogy a lelkipásztor irányítása alatt éljenek, mert különben eltérhetnek a katolikus életől. Én magam is törekedtem segíteni a jó kiscsoportok működését, és résztvettem az ifjúsági találkozókban. Csak azt tudom kérni a lelkipásztoroktól, hogy segítsék a fiatalságot és egyházunk szellemében vezessék őket.

V. R. Érsek Úr szólott a párbeszéd, a dialógus problémájáról is. A pluralista társadalomban más világnézetű vagy ateista emberek között a katolikus hí-

vőknek, nemcsak a hierarchiának az állandó dialógus helyzetében kell betölteniük hivatásukat. Milyen lehetőségei vannak erre az egyháznak Magyarországon a templomon kívül?

P. L. Korunknak jellegzetes, mondhatnám sajtószerű jelensége és igénye a dialógus. A mai feszültségekkel terhes pluralista világban a dialógus nélkülözhetetlen. Az utóbbi években komoly előhaladás történt. Általánosságban azt mondhatom, hogy az állami vezetés megbecsüli, értékeli az egyház tevékenységét az etikai értékek oldaláról és ennek pozitív szerepet tulajdonít a társadalom építésében. Az egyes kérdésekre vonatkozóan a következőket mondhatom: A hitoktatás területén most különösebb problémával nem találkozunk. Itt a szülők közömbössége számunkra a legnagyobb probléma. Az ifjúsági pasztorációt is nyugodt körülmények között végezhetjük, ha az valóban egyházi lelkületű. Itt az jelent problémát, hogy az ifjúságra, mint mindenütt a világon erősen hat a szekularizált közszellem. A közös társadalmi problémák területén, mint a karitatív tevékenységben, a lelkiileg sérültek segítségében megvan az alap a közös tevékenységre is. Alapvető különbség van az etikai motivációban, hisz a keresztény és a materialista beállítottságban lényegesen eltérő motivációk szerepelnek, így etikai kérdésekben is lényeges eltérések vannak. Mindenképpen törkednünk kell arra, hogy a dialógus területén tovább haladjunk, ez szolgálhatja az egyház és a magyar népet.

Hírek - események

II. János Pál pápa június 17-én áldotta meg a *Vatikánban épülő szegényház* alapkövét. A „Mária ajándéka” nevű intézmény decemberben kezdi el működését Kalkuttai Teréz anya rendjének, a „Szeretet Misszionáriusai”-nak gondozásában és Róma legszegényebbei számára nyújt majd éjjeli szállást.

Ausztria elnökét, Dr. Kurt Waldheim-et, június 25-én nyilvános kihallgatáson fogadta II. János Pál pápa. A kihallgatás a katolikus államfőknek kijáró vatikáni protokollnak megfelelő ünnepélyességgel folyt le. Kihallgatás után az osztrák államfő tisztelgő látogatást tett *Casaroli bíboros*, vatikáni államtitkárnál. Waldheim elnök látogatását egy kisebb tüntető csoport igyekezett megzavarni, olyanok, akik főként az Egyesült Államok különféle zsidó szervezeteihez tartoznak. Mint ismeretes, azzal vádolják az elnököt, hogy mint a német hadsereg tisztje, tudomása volt a Balkánon elkövetett kegyetlenkedésekről és a zsidók elhurcolásáról.

Litvánia keresztény hitre térésének 600 éves jubileumát II. János Pál pápa együtt ünnepelte Rómában egy Litvániából érkezett egyházi delegációval. A litván püspöki kar hivatalos delegációjának kiutazására *Moszkva nem adott engedélyt*, mint ahogy vatikáni küldött sem vehetett részt a római ünnepséggel egyidőben tartott vilnai ünnepségeken. Nem engedélyezték a moszkvai hatóságok azt sem, hogy a fővárosban, Vilniusban, központi nagy szabadtéri misét tartsanak. A főmisét a litván püspöki konferencia elnöke, *Lindas Povilonis* celebrálta a Péter és Pál apostolokról elnevezett, zsúfolásig megtelt barokk

Lelkipásztorokat szenteltek püspökké

Július-augusztusi számunkban hírt adtunk az új főpásztorok kinevezéséről — Gyulai Endre szeged-rókusai plébánost szeged-csanádi megyéspüspökké, dr. Konkoly István gencsapáti plébánost szombathelyi megyéspüspökké és dr. Serregy István köszegi plébánost egri érsekké nevezte ki a Szentatya.

Első pillantásra feltűnik az életrajz-olvasónak, hogy mindhármukat a lelkipásztorokdás kellős közepéből, plébániáról szólította el az egyházmegyei vezetésre hívó szó. Mindegyikük több helyen végzett segédlelkészi munkát, amely alkalmas a teljes lelkipásztori feladatokra való sokoldalú felkészüléshez. Plébániát is több helyen vezettek.

Közös tapasztalatuk, hogy a mai helyzetben a hitoktatásnak óriási szerepe a hívek megszentelése és továbbmenően lelki építése szempontjából. Szinte egyöntetűen ismerték fel és dolgoztak keményen a hit templomi oktatásán túl, a katekétikai eszközök — pl. hittankönyvek — kidolgozásában, amelyek nélkül sánta a hitoktatás.

Ez a munka nem ment a liturgikus bensőség rovására, ellenkezőleg: kiegészítették egymást.

Világi hívek képviselőinek tanácskozása Münchenben

Közös szakmai tanácskozásra jöttek össze a *München-Freising-i egyházmegye Katolikus Tanácsa Külföldi Szakbizottságának* és a *müncheni Magyar Katolikus Misszió Egyháztanácsának* tagjai. A július 2-án megtartott és fogadással

Szívből kívánjuk mindhármuknak — a többi főpásztorral együtt — a lelki élet felvirágoztatását. Ez függ természetesen nagy mértékben attól, milyen súllyal, milyen gyakran szól bele munkájukba, rendelkezéseikbe az egyházat ellenőrző hatalom. Ha ez a hatalom csupán ellenőrizne, nem is lenne oly nagy a baj, viszont féltékenyen vigyáz arra, nehogy riválissá válhasson az egyház, ha a korporsó előtt állókon kívül más korosztályokkal is kíván foglalkozni. Ha több generáció nő fel hit nélkül, a hatalom csak örül. Az sem bánja, ha ezek lesznek öngyilkosok, tízezrek válnak szenvedélybeteggé, százezer szám ölik meg a magzatot, a magyar gyermekeket — és milliók válnak anyagiassá, ateistává, közönyössé. Esetleg az okoz fejtorést, hogy a nyugdíjakat nem tudják hovatovább folyósítani, mert kevés a kereső.

Felölősséggel a hitfosztás következményei miatt nem tartoznak a hatalom emberei senkinek — ez az ő „hitük”. Számukra nem végzetes, csak népünkre!

Ilyen helyzetben nagyon nehéz a főpásztor helyzete. Imáink kísérik őket, tevékenységüket és paptársainkat.

F. O.

templomban, ahol a litvánok nemzeti szentjének, Kázmérnak földi maradványai nyugsznak.

A Dolomitokban fekvő *San Pietro di Cadore közelében*, egy 1300 méter magas fennsíkban, II. János Pál pápa július 12-én *szabadtéri szentmisét tartott az erdészek és erdei munkások számára*. A szentmisén, — amelyet az erdészek védőszentje, *Gualberto Szent János* ünnepe alkalmából mondott a pápa, — mintegy 30 ezer ember vett részt. Sokan jöttek Ausztriából, Svájcban, Bajorországból és Jugoszláviából.

Ratzinger bíboros, a Hittani Kongregáció prefektusa, megbeszélést folytatott Marcel Lefèvre érsekkel, akit VI. Pál pápa felfüggesztett püspöki hivatala gyakorlásától, miután nem volt hajlandó elfogadni a II. Vatikáni Zsinat döntéseit. A mindkét részről aláírt közlemény szerint: „Megtárgyalták azokat a problémákat, melyek a „X. Szent Piusz testvériség” és a Szentszék közti kapcsolatokra vonatkoznak”. — A találkozó előtt néhány nappal Lefèvre érsek Riminiben újságírók előtt kijelentette, hogy amennyiben nem sikerül a Szentszékkel megegyezésre jutnia, szándékában van társulata fennmaradása biztosítására, — a Szentszék engedélye nélkül is — püspököket szentelni, vállalva ezzel a kiközösítést és a nyílt egyházzsakadás veszélyét. — Lefèvre tradicionalista mozgalmához mintegy 250 pap csatlakozott a világ 28 országából.

A Szentatya jövő ősszel felkeresi Afrika déli részét: Zimbabwe-, Mozambik-, Lesotho-, Botswana- és Swaziland államokat. A Dél-Afriai Köztársaság meglátogatásának tervét azonban, a kormány faji politikája miatt, elejtette.

egybekötött megbeszélés résztvevői között jelen volt *Benno Storr* szakelőadó és *Konrad Vogt* plébános a püspökség részéről, egyházközségeik világi képviselőinek kíséretében *Msgr. Hermann Streber* helyi plébános és *Günther Naumann* esperes, *Dr. Wolfgang Delitsch* az Egyházmegyei Karitás Szolgálat osztályvezetője, valamint a Münchenben élő nemzetiségek több laikus képviselője. A vendégeket *Czupy József* egyházközségi elnök üdvözölte.

A Magyar Katolikus Misszió plébánosa, *dr. Cserháti Ferenc* bevezető imája után témairányítóan egy kitűnő német videofilmet mutattak be a magyarok bajorországi életéről. Ezután a magyar Egyháztanács tagjai sorra beszámoltak a *Döpfner Bíboros Házában* (a Magyar katolikus Misszió helyiségeiben) folyó aktív lelkipásztori, kulturális és ifjúsági munkáról. A hozzászólások során a résztvevők felmérték a munka tapasztalatait és az együttműködés lehetőségét a német és a többi nemzetiségi katolikus egyházközséggel. A megbeszélés eredményét az egyházmegye külföldiekkel foglalkozó tanácsának szakemberei így foglalták össze: a külföldiek között felmerülő különbségek, valamint előítéletek és féltelmek feloldása csak kis lépésekben képzelhető el. Az egyházban érvényes területi felosztás (plébániák, esperesi kerületek) adottságai ellenére az egyház feladata, hogy az egyes ember vallási szempontból otthon érezze magát akár a helyileg illetékes német egyházközségben vagy a saját, a helyi püspökök által és nemzeti hovatartozás alapján felállított, lelkipásztori teendőket ellátó plébánia jellegű egyházi közösségében.

K. Z.

Hibaigazítás: Július-augusztusi számunkban a 11. oldalon az első hasáb második bekezdésének első sora helyesen így olvasandó: „Az ünnepi beszédet dr. Cserháti József pécsi megyéspüspök tartotta...“ A püspök úr és mindnyájuk szíves elnézését kérjük.

LÁZAR ADÁM:

A Madonna üzenethozója - Medjugorje

TÉNYEK - TANÚK - VITÁK - VÁLTOZÁSOK

Azoknak, akik először olvasnak vagy hallanak Medjugorjéről, a jugoszláv faluról, ahol már több mint hat éve néhány paraszt gyereknek minden nap megjelenik a Szent Szűz, az a nyilvánvaló kérdés merül fel először, hogy miért ide, miért pont erre a helyre látogat el naponta a Szűzanya? Egyházi és világi tudósok a kérdésre több, egymástól eltérő magyarázatot adnak. Ezek ismertetése helyett én a választ a Madonna olyan gyakran megismételt felhívásában látom, amely így hangzik: „Béküljete ki egymással”. A falu története ugyanis jól jellemzi Bosznia-Hercegovina és az ország problémáit. Ezek az alapjai a Medjugorjét körülölelő bonyolult ellentéteknek, összecsapásoknak, vitáknak, amelyeket most dióhéjban ismertetek.

III. RÉSZ: VITÁK

Medjugorje a Bosznia-Hercegovina tagköztársaság fővárosától, Mostartól 20 egynéhány kilométerre fekszik. Mostar nevében viseli leghíresebb látványosságát: *Most-* ugyanis hidat, *stari-* pedig öreget jelent. A púposhátú, csúszósra koptatott lépcsőjű kövhíd a törökök több mint 400 éve építették a *Neretva* folyó fölé.

A Mária jelenések aligha történhetnének politikailag, kulturálisan, nemzetiségileg és vallásilag összetettebb pontján a világnak. Itt valóban szükség van a *Gospa* által hirdetett békére ahhoz, hogy megférjenek egymással az emberek.

A közel 25 millió lakosú Jugoszláviában ugyanis öt nagy nemzetiség: a szerbek, a horvátok, a szlovének, a makedónok és a montenegróiak élnek 18 kisebb nemzetiséggel együtt. Az országot „Miniatur Európának” is nevezik a lakosság keveredése miatt. A hat jugoszláv tagköztársaság lakói 13 nyelven beszélnek és két betűrendszert, a latint és a cirillt használják. Legtöbben: a szerbek, a makedónok és a montenegróiak a görög-keleti vallás hívei. Számuk közel 14 millió. A katolikus horvátok és szlovének majdnem nyolc millióan vannak, míg a Bosznia-Hercegovinában a több mint két millió mohamedán mellett görög-keletiek és katolikusok is szép számmal találhatóak. Bosznia-Hercegovinában nemcsak évtizedes, de évszázados problémák állítják egymással szembe az embereket.

A 2. világháború során és azt követően, az akkor 15 millió lakosú országban közel két millióan veszítették életüket. Bosznia-Hercegovinában különösen sok áldozata volt a nemzeti, vallási és politikai villongások miatt kiobbant elvakult kegyetlenkedéseknek, mészárlásoknak. A régi sebek, ellenségeskedések, gyűlölködések évtizedekkel túléltek a háborút.

Az ellentétek a Bosznia-Hercegovinában élő katolikusok történelmét is megkeserítették. A 15. századtól kezdődő 400 éves török megszállás alatt Hercegovina katolikus horvátjainak csak a polgári ruhában bujkáló ferences barátok hirdették az ígét. A lakosság katolikusai és a ferencesek közötti kapcsolat az évszázadok folyamán olyan szoros lett, hogy az egyszerű parasztok a barátokban látták az egyház kizárólagos képviselőit. A mostári püspökség tisztségviselői 60 éven át a ferencesek közül kerültek ki. Az első világi püspök,

Petar Cule személyében, 1942-ben állították az egyházmegye élére.

A hatvanas években egyre több világi pap érkezett Hercegovinába és lassan kezdték kiszorítani az évszázadok óta ott tanító és dolgozó ferenceseket. A lakosság azonban a világi papokat nem akarta elfogadni a ferencesek helyett, s a szerzetesek sem szívesen váltak meg híveiktől.

A feszültség tovább fokozódott, amikor 1980-ban, a kora miatt lemondott *Cule* után *Pavao Zanic* püspök vette át

MAGYAR SZENTMISE MEDJUGORJÉN

Ezen a szentmisén 14 magyar pap koncelebrált és még hatan gyóntattak is. Medjugorjén naponta két magyar mise van.

az egyházmegye vezetését. Ezzel folytatódott az az áldatlan állapot, amely szembefordította egymással egyrészt a püspököt és az egyházmegyei papságot, másrészt a ferences atyákat és a hívek egy részét.

Az 1981. június 24-én megkezdődött jelenések óta a helyzet még jobban kiéleződött. Jelenleg a *harmadik egyházi bizottság* folytatja munkáját annak kivizsgálására, hogy a jelenések valódiak-e, vagy csak, amint a mostári püspök állítja, kollektív hallucináció szüleményei?

IV. RÉSZ: VÁLTOZÁSOK

Az, hogy Medjugorje üzenete milyen óriási erővel hat, abban is meglátszik, hogy világszerte megszorodtak az úgynevezett „Medjugorje Központok”. Ezekben Medjugorjével kapcsolatos felvilágosítást, könyveket, újságokat, kiadványokat és video-kazettákat vehet az érdeklődő. Ezek csoportos utazást is szerveznek a jelenéshelyre.

MAGYARORSZÁGI ZARÁNDOKOK A MEDJUGORJEI TEMPLOMBAN

Nyugat-Európában szinte minden országban vannak ilyen központok, így ezeket egyenként felsorolni nem érdemes. Az viszont magáért beszél, hogy az Egyesült Államokban már tavaly több mint 60 ilyen központ volt és számuk azóta is jelentősen szaporodott. Hogy csak a távolabbi és egzotikusabb országokat említsük, Medjugorje Központok található Ausztráliában, Kanadában, Kolumbiában, Egyiptomban, Hondurasban, Indiában, Izraelben,

Kenyában, Kóréában, Maléziában, Mexikóban, Új Gineában, Dél-Afrikában, Peruban, Szingapúrban, Tajvanban, Tanzániában, Tájföldön és Zambiában.

A felsorolás nem teljességre törekedett, hanem arra, hogy érzékeltesse, milyen széles körben terjedt el és talált meghallgatásra Medjugorje üzenete. Példaként hadd említsem, hogy *Reagan elnök* tanácsadói közül már három járt Medjugorjén. A volt francia elnök, *Giscard d'Estaing* felesége is egy hetet töltött a faluban.

nemzetiségüktől függően — a MIR, BÉKE, PEACE szónak látják feltűnni. Az is előfordul, hogy a látogató előtt éles fénycsóva jelenik meg, amely az Első Jelenések helyére, vagy a Krizevacra, a „Kereszt Hegyére”, vagy a templomra irányul.

Nem ritka, hogy a 15 tonna súlyú és 15 méter magas beton kereszt a Krizevac-hegyen egy időre eltűnik. Helyette fénycsóva jelenik meg, vagy a Madonna áttetsző sziluettje. Ezt a jelenséget teljesen tiszta légköri viszonyok mellett több százan figyelték meg 1981. október 21-én és 22-én. Ezeket a napokon tartották Medjugorje volt plébánosának, *Jozó Zoovónak* a tárgyalását. Mint ismeretes, a papot lázítás címen három évi szabadságvesztésre ítélték. A fényjelenség ekkor több mint fél órán át volt látható. A szemtanúk írásban is lejegyzett beszámolója szerint a Madonna alakja olyan határozottan látszott, mintha karjait kinyújtott, fehér szobor állt volna a hegytetőn.

Többször előfordult, hogy úgy látszott, mintha a hegyoldal felgyulladna. Ez először 1981. október 28-án történt. Több száz szemtanú szerint a tűz olyan nagyra tűnt, hogy a *citluki* tűzoltóság Mosztárból kért erősítést. Amikor végül a tűzoltók megérkeztek az égésnek, tűznek semmi jele nem mutatkozott.

A természetfeletti jelenségek időpontjait és számát pontosan meghatározni nehéz. Részben azért mert 1981. augusztus 17-én a rendőrség a jelenésekkel kapcsolatos eseményekről vezetett feljegyzéseket, amelyeket a plébánián őriztek, elkobozta és azóta sem adta vissza.

4. *Tudományos kísérletek, megfigyelések.* 1985 márciusában egy bioelektromossággal foglalkozó amerikai kutató öt napon át mérte Medjugorjén, a levegőben lévő ion-sugárzást. Kanadai gyártmányú elektroszkopján lejegyezte, hogy napközben a Krizevac hegy lábánál az ion-sugárzás 15, az Első Jelenés helyén 500, reggel a templomban 1000, délután fél 4-kor a templom előtt 2000, 4-kor a templomban 5000, az esti mise alatt

MAGYARORSZÁGI BUSZOK MEDJUGORJÉN

A jelenések ideje, 6. évfordulójára több mint kétezer magyarországi zarándok érkezett.

20 ezer, a jelenések szobájában pedig 100 ezer egységnyi volt. Ez a sugárzás olyan óriási mértékű, hogy nem lehet nukleáris eredetű, mert ez ezerszer meghaladja azt a mennyiséget, amelyet egy élőlény egy nap kibírna — szögezi le az amerikai kutató. Az azonban továbbra is megválaszolatlanul maradt, hogy mi okozta a sugárzást?

5. *Gyógyulások.* A gyógyulások a jelenések egyik legfontosabb bizonyítékai, mivel korábban gyógyíthatatlan betegek több éves, évtizedes orvosi jelenésekkel rendelkeznek. Az első gyógyulás már néhány nappal a jelenések megkezdődése után történt. A három éves kis Danit, Setka Dánielt, szülei karjukban vitték Medjugorjére. Néhány napos kora óta süketnéma és majdnem teljesen béna volt. Apja vállán vitte fel az Első Jelenések Hegyére, ahol pár perc

(Folytatás a 6. oldalon)

Cserkészélet

NYÁRI NAGYTÁBOR ESŐVEL

Az Európai Cserkészkerület idén július 29-től augusztus 10-ig tartotta nyári nagytáborát a Kastl-i Mennersbergen és a Bärnhofi kiscserkész tanyán. A tábor Liszt Ferenc halálának 100 esztendő évfordulójára emlékezve viselte a halhatatlan magyar zeneköltő nevét.

A táborozáson 149 cserkész és kiscserkész vett részt. A Vezetőképző tábor pedig 110 fővel kezdte meg munkáját. A vezetőképző táboron belül külön „minta őrsök” is voltak. Ugyan az időjárás nem kedvezett és 7 napig napon-ta órákat zuhogott az eső és a sár bokáig ért, — a hangulat vidámsága, a résztvevők jókedve nem csökkent. Hála Istennek, a sátrak is bírták a sok esőt. A táborozók közül különösen a Pázmány Péterre emlékező maradt meg igazi élménnyé, valamint a táborozó Liszt Ferenc jubileumi táborozó-est. A tábor végére megérkezett a jó idő is.

CSERKÉSZTÜT NÉGY ORSZÁGON KERESZTÜL

A hagyományos „Európai cserkész körút” idén július 3-tól 27-ig tartott. Ezen 31 fő vett részt, öten a tengerentúlról, 16-an Magyarországról, vendégként. Az előre kitervezett utat 4 kisbusszal és egy személykocsival tettük meg.

Első állomásunk az ausztriai *Mattsee*-be, a cserkészfaluba (Pfadfinderdorf) vezetett. Meglátogattuk és felvirágoztuk *Mattsee*-ben a „Szentkorona emléket” is. — A *Lilienfeld*-i ciszterci apátságban két napra a prior vendégei voltunk: díjmentesen kaptunk étkezést és egy szép erdőszéli táborhelyet. Rövid *Linz*-i látogatás után a *Schallaburg*-i várban megnéztük a magyarországi Aquincumi Múzeum kiállítását. A híres *Melk*-i apátságban ugyancsak a prior vendégei voltunk. *Melk*-ből vitt az utunk *Bécs*-be, ahol négy napot töltöttünk az ottani magyar cserkészek kedves kaulazolása mellett. Az egykori „császárváros” nevezetességeinek megtekintésén kívül egy-egy vidám estét töltöttünk el a Práterben, illetve Grinzingben.

Július 11-én *Máriazellben* dr. Harangozó Ferenc és a bencés superior fogadott bennünket. Itt a Magyar Cserkészszövetség nevében megkoszorúztuk Mindszenty bíboros sírját, majd továbbmenve, *Siegenderfban* a plébánia várt bennünket ünnepi ebéddel. *Grácban* ugyancsak két napot töltöttünk s aztán a Dolomitokon keresztül, hosszan tartó utazás után, az olaszországi *Brescia*-ba, majd a festői fekvésű *Iseo-tó*hoz érkezünk. Egnapos erdei túra után 4 nap kajakozás következett az olasz cserkészek jóvoltából.

A Szent Gotthárd hágón átkelve, július 18-án *Luzern-Fribourg-Genf* útvonalon érkezünk meg a *Genfi-tó* (hivatalosan „*Lac Léman*”) partjához, *Miesbe*, ahol a magyar cserkészlet nagy jótöveje, Fáy Erzsébet néni tóparti kastélyának gyönyörű parkjában táboroztunk. Szép kirándulásokat tettünk innen *Lausanne*-ba, *Montreux*-be, a *Chillon*-i híres lovagvárhoz, míg *Genf*-nek külön napot szenteltünk. Július 25-én búcsúztunk el, szentmise után Erzsébet nénitől, aki a jövő esztendőre ismét meghívott bennünket.

Svájc fővárosa, *Bern* belvárosának megtekintése után az irány *Grindelwald*: hegyi panzió, vacsora a hegycsúcsok között egy kis menedékházban, jókora hegyi túra, vidám táborozó szalonnasüttel.

Zürichben a Magyar Misszió és a

cserkészszakmák nagyszerű ebédet készítettek nekünk. Ebéd után folytattuk utunk utolsó részét: *Konstanz, Bodeni-tó, Türrkheim* államásokkal és este 10 órakor, „menetrendszerűen” érkezünk meg a müncheni cserkészház elé, hálát adva a Jóistennek, hogy mindnyájan egészségesen, nagy élményekkel gazdagodva térhettünk vissza. Nem kis utat, 4500 kilométert tettünk meg.

Sz. Gy.

ÉNEKSZÓ ZENG A KASTLI ERDŐBEN

A Bochumi 86. sz. Zrínyi Miklós cserkészcsapat az idén is megtartotta a már hagyományos pünkösdi csapattáborát. Ez a tábor mégis más volt mint az eddigiek, mivel új, szebb helyen táboroztunk, mint bármikor eddig. A vadregényes Oberpfalz egyik legszebb vidékén, a Burg Kastl-i magyar gimnázium közelében lévő „*Bärnhof*” (azaz medvetanya) nevezetű régi vadászházban. Ez a kis kastély olyan bensőséges hangulatot árasztott már érkezésünkkor, hogy szempillantás alatt otthon érezte magát mindenki. Az időjárás szerencsére nem hagyott cserben, szinte egész idő alatt. A kis- és nagycserkészek jólétéről a tábori szakácsunk, Magdi-bá gondoskodott kitűnő „kajával”, ami egyre jobb lett, minél hangosabban énekeltük az „éhez cserkész dalát”.

Az előadásokon és egyéb programokban cserkészstudáson, magyarságmereven és jellemnevelésen volt a hangsúly és ezeket gyakoroltuk. Ezenkívül sok szép népdalt és egy néhány tánclepet is megismertünk és természetesen megtanultunk.

A legkalandosabb esemény volt a sok akadállyal fűszerezett útjel-portya négy kilométer távon a nyári nagytábor telepére, hol útközben megmutatták a gyerekek, hogy mit tanultak meg valóban. Mindenki kitűnően hajtotta végre az utementi levelekben leírt feladatokat. A kiscserkész őrs volt talán mégis egészbevéve a legjobb, mivel várakozáson felül jól bírták az utat és sokat tudtak.

Kulturális főeseménynek nevezhetem a kastli diákok ballagását, amit pünkösdi vasárnapján szentmise előtt megnéztünk. De még ennél jobban tetszett a táncsoport színes népitánc műsora.

A cserkészstudó csúcspontja az ünnepélyes cserkészavatás volt, vasárnap este, egy erdei tisztáson, fákyafénynél. Az avatandó és a már felavatott cserkészek, valamint a vendég szülők mély áhítattal vettek részt a ceremónián. A hangulat és a szívhezszóló szavak mindnyájunk számára felejthetetlenek maradnak és ez az emlék erősít minket a jövőben a cserkészszakmunkánkban.

Remélem, hogy sok fiatal olvassa e sorokat és e kis ízelítő után észreveszi, hogy tulajdonképpen milyen szép a magyar cserkészélet, milyen élményeket nyújt és hogyan segít megtartani s ápolni magyar kultúránkat.

Kastl / Bärnhof.

Ponner Botond öv.

A magyarországi múzeumokat 1986-ban mintegy 20 millió látogató kereste fel. A múzeumlátogatók számát tekintve az utóbbi 10 évben így alakult a sorrend: első helyen a szentendrei *Kovács Margit kerámiaajándékgyűjtemény* áll, ezt követi a budapesti *Nemzeti Múzeum* (a Szentkoronával!), majd az egeri *Dobó István Vármúzeum* s csak utána a budavári *Nemzeti Galéria* és a *Szépművészeti Múzeum*.

Zarándoklat Andechsbe Európa keresztény megújításáért

A Münchener Magyar Katolikus Misszió hívei az augsburgi egyházmegye Püspöki Tanácsának Európa Bizottsága, valamint a Weilheimi Püspökségi Tartomány által rendezett zarándoklatához csatlakozva, július 11-én, szombaton, *Cserbáti Ferenc plébános* vezetésével résztvettek a híres bajorországi búcsújáráshelyre, az andechsi „Szent Hegyre” indított zarándoklaton. A magyar zarándokok nemzetiszínű zászlóval vonultak be a kolostortemplomba.

Az ünnepélyes szentmisén egy bajor fúvószenekar is közreműködött, a főcelebráns pedig *Páter Biller, a kolostor priorja* volt. Mise után a zarándokok *P. Benedikt atya* rendkívül érdekes, kimerítő magyarázatai kíséretében megtekinthették a gyönyörű templomot, valamint a kegyhely legrégebbi részét, a ritkán látható gótikus kápolnát („*Heilige Kapelle*”), amelyben többek között

a három Szentostyát rejtő, későgótikus szentségtartót őrzik. A hagyomány szerint két ostya még Nagy Szent Gergely pápa (Kr. u. 600 körül)-, a harmadik IX. Leó pápa idejéből (a X. század közepe) származik. Ugyancsak itt látható Nagy Károly († 814) ún. „Győzelmi keresztje”. Mi, magyarok, megilletődve szemlélhettük *Árpádházi Szent Erzsébet menyasszonyi rubáját*, valamint, azt a finommivű *mellkeresztet*, amelyet 1227-ben IX. Gergely pápától kapott.

A zarándoklatot *Dr. Hubert Gindert professzor* „Európa keresztény megújítása” című németnyelvű előadása fejezte be a kolostor egyik díszes rokokó termében.

E lelki élmények után, a verőfényes, nyári napon igazán jól esett a híres andechsi sörrel kísért ebéd elfogyasztása a kolostor sörkertjének gesztenyefái alatt.

Sz. J.

Hírek - események

I. János Károly spanyol király feleségével és kíséretével július 7-én Esztergomot kereste fel. Az esztergomi bazilika főbejáratánál Paskai László prímás, esztergomi érsek köszöntötte „a katolikus Spanyolország királyát a Magyar Sionban, az ország első templomában”. A látogatók megtekintették a Bazilikában a reneszánsz-stílusú Bakócz-kápolnát. Itt az Oltáriszentség előtt letérdelve imádkozott az uralkodópár. Ezután a Főszekesegyházi kincstár kegytárgyait, ötvösművészeti remekeit és magyar történelmi emlékeit tekintették meg.

Ünnepélyes szabadtéri szentmisével ért véget Drezdában az *NDK katolikusainak első találkozója*, amelyen közel százezer hívő vett részt. *Meisner bíboros, Berlin püspöke*, szentbeszédében kijelentette: „A keresztények országunkban szeretnék tehetségüket és képességeiket ennek a társadalomnak rendelkezésére bocsátani, anélkül, hogy más csillagot kelljen követniök, mint a betlehemit”. Kelet-Németország 17 millió lakosa közül nem egészen egymillió katolikus.

Ebben az évben van 70 éve annak, hogy Portugáliában Szűz Mária megjelent a három fatimai gyerekeknek. 1982-ben II. János Pál pápa maga is elzarándokolt Fatimába — mint mondotta — „rózsafüzérrel a kezében, Mária nevével az ajkán és az irgalmasság énekével szívében”. A mostani évforduló alkalmából a Szentatya a jelenések céljáról a többi közt azt mondotta: „Mária azért jött, hogy felrzza a lelkiismereteket, hogy megvilágítsa az élet igazi értelmét, hogy jelgyújtsa a lelkekben Isten és a felebarát szeretetét. Mária eljött, hogy segítsen bennünket, mivel sajnos, nagyon sokan nem akarják meghallani Isten Fia hívását, hogy térjenek vissza az atyai házba”.

II. János Pál pápa felkereste a Santa Maria Maggiore bazilikát, melynek augusztus 5-én van a templomszentelési ünnepe. A pápa rövid beszédében emlékeztette a megjelenteket a legrégebbi és legnagyobb római Mária-templom történetére és arra, hogy a Mária-év megnyitásának előestéjén itt imádkozott annak sikeréért. A pápai látogatás után egy kis ünnepség emlékeztetett a bazilika alapításának legendájára, amely szerint 352-ben a Szűzanya azt kérte az akkori pápától, Liberius-tól, hogy ott építsen templomot, ahol másnap, augusztus 5-én

hó esik. Innen az ünnep „Havas Boldogasszony” elnevezése. A legendás eseményt most Rómában mesterséges hóeséssel idézték vissza.

Budapesten, az új „Jurta Színház” képzőművészeti galériájában július második felében a Rómában élő jeles papfestő, Prokop Péter (cikkeit az Életünk olvasói jól ismerik!) festményeiből összeállított kiállítás volt látható. A tárlatot Puja Frigyes, ny. külügyminiszter nyitotta meg a művész jelenlétében.

Csehszlovákiában enyhülni látszik a bánásmód a katolikus aktivistákkal szemben. Erre mutat, hogy a prágai Legfelsőbb Bíróság most helyt adott *Frantisek Adamik fellebbezésének*. Adami- kot tavaly egy cseh bíróság két évre ítélte illegális vallásos irodalom terjesztése, felforgató tevékenység és lázítás címén. Érdekében ez év tavaszán Tomasek prágai bíboros érsek levélben fordult a Legfelsőbb Bírósághoz.

A MADONNA ÜZENETHOZÓJA — MEDJUGORJE

(Folytatás az 5. oldalról)

re — amíg kicsit kipihente magát — a gyereket a földre ültette. Néhány nappal később a gyerek már járni tudott.

A közel 500 eddigi gyógyulás közül, az egyik legismertebb és legjobban dokumentált Diane Basile esete. A milánói klinika adminisztrátora, Diane Basile 12 évig szenvedett multiplex szklerózisban. Betegsége következtében egyik szemére megvakult, karjait és lábait alig tudta hajlítani, járni is csak segítséggel tudott. 1984. május 23-án, medjugorjei látogatása idején, engedélyt kapott, hogy a templom kápolnájában történő jelenések ideje alatt ő is bent legyen a kápolnában. Itt életének rég elfelejtett mozzanatait, mint egy filmet látta szem előtt leperegni és egyik pillanatról a másikra teljesen meggyógyult.

*

A Mária-jelenések történetében Medjugorje sokmindenben egyedülálló. Soha ilyen sok jelenés látónak egyidőben nem volt ennyi jelenése ilyen hosszú ideig.

A medjugorjei Madonna üzenetei arra a veszélyre irányítják a figyelmet, hogyha nem változik meg, vesztébe rohan a világ. Ezért a nap mint nap ismétlődő üzenet Medjugorjéből: „Béküljete ki egymással!”

Az élet könyvéből

ANGLIA

London. Halottaink: Gergely Ferenc, 1986 júniusában Manchesterben; **Rospopa Agnes**, élt 87 évet, elhunyt 1986. december 16-án, Londonban; **Langley Flora**, 97 évesen, 1987 februárban; **Korányi Margit**, 78. évében, február 14-én; **Vadászi Christopher Konrad**, március 8-án, 32 éves korában; **Kiss Józsefné (Jolán)**, 1987 májusban, élete 75. évében; **Meder Ferencné**, sz. **Haller Gizella**, 78 évesen, június 15-én; **Zseni Lajos Csaba**, június 24-én, 29 éves korában. — Imádkozunk kedves halottainkért, hogy elnyerjék a Jó Isten kegyelmét és az örök életet!

AUSZTRIA

Msgr. dr. **Gianone Egont**, a bécsi Collegium Pazmanianum rektorát a Szentayta kinevezte prelátnak. Szívből gratulálunk és kívánunk neki erőt, egészséget, valamint Isten áldását kérjük életére!

Linzi. Keresztelés: Május 6-án keresztelték **Jenőt**, Kiss Jenő és Szilágyi Erzsébet fiát.

Halottaink: **Wokalek Viktor**, nyug. mérlegkönyvelő, április 7-én, 75 éves korában hunyt el. **Kovács Károly** honfitársunk is eltávozott az élők sorából.

P. Nyers János SDB gráci magyar lelkész, június 21-én ünnepelte Grácban pappaszentelésének 40. évfordulóját. A magyar lelkészek hagyományos lelkipraktikumán köszöntöttük őt lálaadó szentmiséje után. További életére Isten áldását kérjük és kívánunk erőt, egészséget!

A gráci magyar egyesületek május 31-én közösen ünnepelték a hagyományos hősök napját. A Központi Temető templomában Nyers atya tartott szentmisét, utána koszorút helyeztünk el az Ismeretlen Katona emlékművére. Ezt követően a *Christiana Hungaria* elnöke, *Borda György* tanár úr mondott ünnepi beszédet. A *Himnusz* élénklésével ért véget a bensőséges megemlékezés.

M. R.

BELGIUM

Halálozás: **Minya Mihály** (79), rövid betegkedés után elhunyt. Szerette és ápolta a magyar közösségeket. Minden vasárnap jelen volt a szentmisén és minden évben Mindenszentekkor, minden magyar sírjára letett egy virágot a brüsszeli temetőben. A „Hungária” vezetősége szép koszorúval tisztelt június 24-i temetésén. Isten nyugossa békében!

FRANCIAORSZÁG

Keresztelések: **Viardot Nadège**, Freddy és Páncsics Marika leánya Pont-de-Cheruy. **Farkas Jessy**, Grenoble-ban. **Magyar Michael**, La Mulatière-ben. **Pornon Cloé**, Pascale és Bacsó Klára leánya, Lyonban. Kívánunk a szülőknek sok örömet gyermekeikkel!

Esküvők: **Majtényi Agnes és Nuel Pascal Vaagneray**; **Kovács Helén és Crouzoulon Pierre-Henri** Ste Foy-les-Lyon; **Rauk Alice és Harmat József** Villeurbanne-Tófalu. Kívánunk a fiatal pároknak sok boldogságot!

Az örök hazába költöztek: **Bajzek József** 42 évesen, Lyon; **Szettelweisz Lajos** 60 évesen, Villeurbanne; **Juhász István** 68. évében, Montpellierben; **Kiss Ferenc** 68 évesen, Bourgoin-Jallien; **Laczkó István** 86 évesen, Rioms; **Schindler Károly** 62. életében, Digne-ben; **Vermes Stefán** 12 éves korában, Lyonban; **Szabó Vendel** 66 évesen, Marseille-ben; **Stucker Eulalia**, Hétfájdalmú Miasszonyunk nővér, 80 évesen, Tarbes-ben. — Nyugodjanak békében és az örök világlóság fényeskedjék nekik!

NÉMETORSZÁG

Augsburg: **Halálozás:** **Kovács Kálmán**, 1987. április 27-én, életének 67. évében elhunyt Münchenben. Nagy részvét mellett Blaichachban temették el április 29-én. A megboldogult majdnem 40 éven át a magyar szentmiséink hűségese látogatója volt. Közösségünk minden tagja becsülte és szerette. **Kárpátiné** szül. **Schack Ildikó**,

LUGANÓI TANULMÁNYI NAPOK

A Svájci Magyar Irodalmi és Képzőművészeti Kör (SMIKK) október 15–20 között „Az ezredév küszöbén” címmel tartja tanulmányi napjait a luganói Flora Hotelben. Előadók: **P. Békés Gellért**, **Harmat Pál**, **Szócs Géza**, **Kende Péter**, **Horváth Tamás**, **Török Sándor** stb. Bővebb felvilágosítás és jelentkezés a SMIKK címén: Postfach 87, CH-8037 Zürich, Svájc.

1987. június 23-án, 58 éves korában elhunyt Augsburgban. Temetése június 26-án volt a Westfriedhofban. — Nyugodjanak békében!

Mannheim: Keresztelés: **Varga Ildikó Diana**, dr. Varga András és felesége, szül. **Miklós Ágota** leánya, 1987. augusztus 2-án Mannheimben a keresztelés szentségében részesült. Istenünk árássa gazdagon kegyelmét a kereszteltre és kedves szüleire, hogy az újjászületés szentségét az örök élet kezdetének tekintsék és az is legyen számukra.

München: A keresztelésben részesültek: **Lejko Adrienne Katalin**, Lejko Sándor és Tolvaj Adrienne Barbara kislánya, született 1987. március 22-én, keresztelték június 17-én Münchenben. **Eri Susanne**, Eri Gábor József és Dudás Katalin kislánya, született 1986. szeptember 27-én, keresztelték 1987. június 21-én, Münchenben. **Rauch Thomas**, Madarász Imre és Rauch Gabriella kislánya, született 1987. április 17-én, keresztelték június 28-án, Münchenben. **Csintalan Gregori**, Csintalan Antal és Budai Erika kislánya, született 1986. december 19-én, keresztelték 1987. július 18-án, Münchenben. **Kovács Evelyn Nicole**, Kovács Dénes és Török Beatrix 4. gyermeke, született április 17-én, keresztelték július 26-án, Münchenben. **Schilling Tamás**, Schilling Tamás és Ott Irén kislányát április 5-én keresztelték Münchenben. **Gál Attila Csaba**, Gál Gyula és Gyöngyösi Julianna fiát május 31-én keresztelték Münchenben. **Raab Marie Christine**, Raab Gunter és Takács Krisztina kislánya, született június 30-án, keresztelték július 31-én Münchenben.

Egyházi házasságot kötöttek: **Lejko Sándor és Tolvaj Borbála** egyházi esküvőt kötöttek június 17-én, Münchenben, a Damenstift templomban. **Melkó Kázmér és Szamán Jolán Margit**, július 18-án, Münchenben, a Damenstift templomban.

München: Halottaink: dr. **v. Fellner Coloman**, 91 éves korában, január 10-én meghalt. Temetése január 15-én volt az Ostfriedhofban. **Juhász István**, 79 éves korában, február 27-én Montpellier-ben meghalt, gyászolja a Boór család Münchenben. **Vicéna János**, 61 éves korában, május 23-án hunyt el. A Waldfriedhofban temették. **Dr. Dormuth Johann** Oberstudienrat, 93 éves korában, június 7-én, München-Gautingban meghalt. Temetése június 15-én volt a Gauting-i Waldfriedhofban. **Vitéz Darnó Pál**, június 13-án, hosszas betegség után, 75 éves korában meghalt. Temetése június 26-án volt a Nordfriedhofban. **Kraudy Lajosné**, szül. **Szabó Róza**, 77 éves korában, Oberhachingban, augusztus 1-én elhunyt. Temetése augusztus 5-én, a Nordfriedhofban volt. **Dr. Erdélyi István** filmrendező, 84 éves korában, augusztus 3-án hosszas betegség után meghalt. Augusztus 7-én temették a Nordfriedhofban.

Stuttgart: A keresztelés szentségében részesültek a szülők örömei: **Sylvia Florina Rita**, Dipl. Ing. Fityó László és neje, szül. **Balogh György** kislánya, április 5-én és **Thomas Martin**, Forgosi Zoltán és neje, szül. **Bajzik Emma** kislánya, június 13-án, Esslingen-Zellben.

Az örök hazába költöztek: **Bräutigam Franz**, a bölblingeni misék hűségese látogatója. **Hermann Márton**, 69 éves korában — a Schwäbisch Gmünd-i misék látogatója. **Katatics Ferenc**, 59 éves korában, szintén a Schwäbisch Gmünd-i misék hűségese látogatója. A gyászoló családdal együttérzőnk és kérjük Urunkat, hogy örök nyugodalmat adjon nekik.

Halálozás: **Édesapám, Egyed Dénes**, m. kir. rep. százados, a recski haláltábor volt foglyja, életének 76. évében rövid szenvedés után, július 9-én Budapesten elhunyt. Tömből Ildikó szül. Egyed.

SVÁJC

Bern: Halálozás: Augusztus 3-án temették Moutier-ban **Somogyi Gyulánét**, szül. **Indra Jolánt**. 1902-ben született a ma Csehszlovákiához tartozó Herencsvölgy községben. Feketeerdő — ma Románia — községben ment férjhez. 1947-ben visszaköltöztek gyermekeikkel Csehszlovákiába, Téplőcebe. Az 1977-ben megözvegyült Jolán néni 1978-ban gyermekeihez költözött Moutier-ba. A mélyen hívő, jóságos, imádságos, Mária tisztelő, mindennapi áldozó, vendégszerető, unokáért élő néni, nagy öröm és vigasztalás volt a magyar szentmiséken és gyóntatások alkalmával. Pénteki napokon soha semmit nem evett, de még egy korty vizet sem ivott az Úr Jézus szenvedésének tisztelőre. Isten kegyelme nem volt benne hiábavaló.

Basel: Halálozás: 1986. december 17-én elhunyt életének 81. évében, hosszú szenvedés után öz. **Sardagna Lászlóné**, szül. **iglói Szontagh Augusztá**. Nyugodjék a Jó Isten kegyelmében.

A keresztelés szentségében Isten kegyelmi gyermekei és az Anyaszentegyház tagjai lettek: **Lausanne**-ban június 21-én, **Zaják Philippe**, Z. Dezső és Anne első gyermeke. — **Vesancy**-ban (FR), június 30-án, **Grand-Dufay Mathias Marie Martin**, G. D. Marc és Haáz Ilse 2. gyermeke. A boldog kedves szülőknék szívből gratulálunk és Isten kegyelmét kérjük számukra, hogy gyermekeiket az Ő akarata szerint nevel-

jék, és azok viszont növekedjenek korban, jóságban és kedvességben Isten és emberek előtt.

A házasság szentségét szolgáltatták ki egymásnak: **Lausanne**-ban május 16-án, **Brandt Dominique** és **Kuún d'Osdola Gabriella**. Május 30-án, **Arcoria Carmelo** és **Györe Brigitta**. Június 20-án, **Lengyel Gábor** és **Pollák Margit**. — **Pollez-Pitte**ben (VD) június 20-án, **Wernuss Károly** és **Resin Nicole**. — **Lausanne-Pully**-ben, augusztus 15-én, **Rochat Philippe** és **Lendvai Dominika Ilona Erzsébet**. Mindannyiunk öröme és imádsága kíséri a boldog házaspárokat és szívből gratulálunk nekik. A jó Isten tartsa meg őket nagyon sokáig a kölcsönös türelemben, egyetértés-

ben, áldozatos szeretetben, testi-lelki jó egészségben!

Az örök hazába költöztek: **Lausanne**-ban június 19-én, **Tóth Sándor** visszaadta lelkét Teremtőjének. Hosszú, súlyos betegségét, mellyel a jó Isten megpróbáltta, nehezen, de sok türelemmel és az isteni akaratban való megnyugvással viselte. A szentkenet szentségével megerősítve hagyta el e földi életet, 62 éves korában. — **Július 31-én** németországi autótúton baleset következtében életét veszítette **Soos László** Renens-i (VD) lakos, 55 éves korában. A gyászoló hozzátartozóknak, főképpen az özvegyeknek a jó Isten lelki erejét és megnyugvását kívánjuk, miként azt már a temetési imáinkban kértük.

GYÉMÁNTMISE

Közi-Horváth József, pápai prelátnak július 5-én mondta jubileumi miséjét pappá szentelésének 60. évfordulója alkalmából, szűk baráti körben. A gyémánt misén dr. **Cserháti Ferenc**, a müncheni Magyar Katolikus Misszió plébánosa és dr. **Frank Miklós**, a Szabad Európa Rádió szerkesztője

koncelebráltak. A magyar keresztény szociális megújulás 84 éves nesztora meggyengült egészsége mellett változatlanul folytatja értékes publicisztikai munkásságát. Jelenleg Magyarország 1945-ben elhunyt bíboros-prímása, **Seregi Jusztinián** életrajzán dolgozik München közelében, az egyházmegye egyik Karitás-otthonának lelkeseként.

Olvasóink írják

Az „Életünk” 1987 július-augusztusi számában Prof. dr. **Mehrle Tamás** tollából „Az eucharistiára vonatkozó hitbeli eltérések” című tanulmányához kívánok hozzászólni.

Kálmán János tanításában külön hangsúly van az Ige hirdetésén és annak gyakorlati élésén! Tehát a Szentlélek tüzesítő ereje hat az Űri szent-vacsorában is! Ha csak „szimbólumnak” vesszük is eme szentséget, mint a „heretikus” protestánsok tanítják, és minthogy náluk csak „egyetemes papság” létezik, — **Pál** apostol felfogása szerint, — így a rk. egyházzal való kapcsolat nem lehetséges.

A magyar protestánsok azonban más helyzetben vannak. Öket az uralkodó Habsburgok püspöki szervezetre kényszerítették (egyetlen ilyen kálvinista egyház létezik), sőt Erdélyben nemesseget kaptak lelkészeik. S mint állampolgárai a Szent Koronának, a római, de független apostoli királyságot (a koronát) mindig is elismerték. Korai Biblián látható a szentkorona! Így kötelezte őket az államvallás, a római katolikus felfogás elismerésére. Pl. a „Pázmány Péter Tudományegyetem” — egyetlen királyi-magyar címerrel és névvel feljogosított intézményünk, ahol a protestánsok is tanulhattak, de avatásuknál Mária kellett letenniök a doktori esküt! Az államigazgatásban is résztvehettek, ítéleteiket is a Szent Korona nevében hozták!

... Az „ökumenizmus” a felekezeti keresztényen béke korszakában ez pedig igen döntő tényezőnk lett: a fatimai jelenések szerint is a „szakadásnak-schizmánának” véget kellene vetni... A felekezeti Béke és a keresztényen egység az Isten kívánsága felénk: mi magyarok is felelünk a világ és Isten előtt, hogy a fatimai üzenet szerint éljünk...
dr. **Nagykállói Nagy Gyula**
Solothurn, Svájc

NYELVI HAGYATÉKUNK

Megelégedéssel olvastam a „Turini lepel”-ről szóló állásfoglalásukat. Való igaz, hogy a magyar köztudatban a „Turini lepel” megnevezés vált fogalommal... Szakszerűen és sokat foglalkozom a helynevek keletkezésével, megfejtésével, illetve helyes használatával a magyar és nyugati nyelvek viszonylatában. Az abszolút tudományos állásfoglalással ellentétben, minden nemzet igyekszik a maga javára kifejleszteni bizonyos kötelező gyakorlatot. Miért ne tennénk ugyanezt mi magyarok is?... Mondjuk ki expressis verbis, hogy mind

a belföldi, mind a külföldi — magyarosított vagy ha úgy tetszik átírt, „transliteráció”-s — földrajzi névanyagunk nemzeti kincsünk, amit óva kell őriznünk és jövő nemzedékeinknek átadni. Ilyen értelemben is köszönöm, hogy megvédték egyik nyelvi hagyatékunkat.
Dr. **Dabas Dezső**
Deux-Montagnes, Québec, Canada

EGY MONDATBAN

● II. János Pál pápa táviratban üdvözölte Prága érseket, **Frantisek Tomašek** bíboros pappaszentelése 65. évfordulója alkalmából és apostoli áldását küldte a 88 éves főpásztornak.

● Nyugat-Németországban a fegyveres katonai szolgálatot megtagadóknak több mint 50 %-a protestáns és csak 41,2 %-a katolikus. Az NSZK lakosságának 43 %-a katolikus és 41 %-a protestáns.

● A Castlegandolfo-i vatikáni csillagvizsgáló szeptember 21-e és 26-a között „Isten és a természet megismerése — fizika, filozófia, teológia” címmel nemzetközi tanulmányi szimpóziumot rendez annak emlékére, hogy 300 évvel ezelőtt jelent meg Newton alapvető munkája, melyben a nehézségi erőre vonatkozó tételét kifejtette.

● A 17. Nemzetközi Mária Kongresszust szeptember 17—20 között rendezik meg a nyugat-németországi Kevelaer híres Mária-kegyhelyén.

● A „Kirchen in Not/Ostpriesterhilfe” nevű segélyszervezet fennállásának 40. évfordulóján, június 21-én, az ünnepi szentmisét és szentbeszédet az alapító, most 74 éves holland premontre-i szerzetes, **Werenfried van Straaten** („Speckpater”) tartotta a nyugat-németországi Mariastein kegyhelyén.

● Az Egyesült Államok katolikus püspökeinek közbenjárására, Kuba hajlandónak mutatkozik 348 politikai foglyot szabadlábra helyezni, és számukra a kivándorlást az Egyesült Államokba lehetővé tenni.

● Győrben, a Kun Béla lakótelep új templomát, illetve impozáns egyházi épüleategyüttesét pünkösdi vigiliáján, június 6-án, több mint 20 ezer hívő jelenlétében szentelte fel **Paskai László** esztergomi érsek.

● Március 28-a óta a Magyar Rádió 3. műsorának hivatalos neve: „Bartók Rádió, Budapest”.

A „Riport az örök életéről” c. sorozatunk folytatását anyagtorlódás miatt a következő számban közöljük.

BIBLIA KÉPESKÖNYV. Az újvidéki (Novi Sad) AGAPE kiadó gyermekeknek szánt kifestőkönyv-sorozatából az első három füzet megjelent: *Képek Jézus életéből*; *Jézus és a gyermekek*; valamint *Jézus példabeszédei*. Egy-egy füzet ára 300 dinár (kb. DM). Megrendelhető: AGAPE, YU-21000 Novi Sad, Cara Dusana 4.

ÉS LÁMPÁST ADOTT KEZEMBE AZ ÚR. B. S. Aldrich világhírű műve *Ruzitska Mária* fordításában. A katolikus családi élet nagy regénye. 234 oldal, ára 70.— Ft. (A nagyszerű könyv először 1928-ban jelent meg magyar nyelven.)

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségű árúinkat mindenhol ismerik!
RENDELJEN ÖN IS! HAZAI IZÉK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. "Szegedi" paprikás szalámi	1 kg	32.—
Finom "Debreceni"	1 kg	18.—
Paprikás "Pusztá" szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélküle	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkszalámi	1 kg	18.—
Sonkszalámi Pol. Art. 90 % sovány	1 kg	22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Üzemünkben szeretettel várjuk!

Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvételt vagy számlára.

VIKTOR PÁL hentes-mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29

Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

"TÉTÉNY" Ungarische Spezialitäten
Inh.: O. Bayer

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (089) 1 29 63 93

	DM
Egri Bikavér	7,30
Alföldi Olaszrizling I.	5,70
Alföldi Kékfrankos I.	5,70
Abasári Rizling 0,7	5,95
Debrői Hárslevelű	6,80
Badaacsonyi Kéknyelű	7,20
Badaacsonyi Szürkebarát	7,30
Soproni Kékfrankos	6,80
Villányi Burgundi	7,30
Hajósi Cabernet	7,30
Boglári Olaszrizling	6,—
Boglári Kékfrankos	6,—
Boglári Cabernet-rosé	6,—
Csopaki Rizling	6,80
Zöldszilváni	7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtépálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cserezhnye pálinka	24,50
Szilvapálinka	17,50
Kosher Szilva pálinka 0,8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 27,—
Csabai	kg 25,—
Gyulai	kg 23,—
Házi kolbász	kg 19,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3,60
Nagykoktatásza	1/2 kg 3,50
Paprika káposztával	0,7 lit 4,90
Hegyes erőspaprika	kg 4,90
Hegyes csípőspaprika	kg 4,90
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 13,—
Gulyáskréms tubusban	1,80

— Üvegárut is szállítunk —

HIRDETÉSEK

Fiatal család két kicsi gyermekkel, magyarul beszélő személyt keres háztartásába, Frankfurtba, kb. heti 30—40 órára. „Gyerekszerető” jelígre a kiadóba.

Münchenben élő, 30 éves, csinos értelességi nő házastársat keres. „Valentin” jelígre a kiadóba.

Münchenben élő, 38 éves, magyar nő, 10 éves kislával házastársat keres. „Szeretben együtt” jelígre a kiadóba.

Fogtechnikus, 43 éves, 160 cm, 7 éves kislányával keres: németül beszélő, jószívű, gyermekszerető, házias hölgyet 41 éves korig, ki anyja helyett, anyja lenne. „Remélünk” jelígre a kiadóba.

31 éves, 175 cm magas, diplomás lány megismerkedne család- és gyermekszerető, intelligens, vallásos fiatalemberrel házasság céljából. Bálint Éva, Nyíregyháza, Lenin tér 3. H-4400.

Magyarországon élő, 24 éves kántorfüti keresi vallásos, Németországban, vagy Ausztriában élő lány ismeretségi szentesági házasság céljából. „Hit, remény, szeretet” jelígre a kiadóba.

Kedves, csinos, 60 éves özvegy! Ha csak ismeretséget keres? Ugyomond az élet apróbb örömeit? Szívesen leveleznek Magával! Válaszokat „Hűség” jelígre kérek.

Újnan jött, megbízható, családi magyar asszony háziumkára ajánlkozik. Tanítás, főzés, gyermekgondozás. Csak München és környéke lehetséges. „Varrónő” jelígre a kiadóba.

39 éves, elvált, gyermektelen, Steinbock gépésztechnikus keres korbán hozzáillő életstílust. „Kölcsönös szeretet” jelígre a kiadóba.

Idős rokonát öregek házában, vagy otthon, rendszeresen látogatja, dolgait elintézi Budapesten, vagy környékén volt angolkiasszony növevények. ☎ (07 21) 3 28 33, Karlsruhe, Karl-Hoffmann Str. 5, M. Zsenáthy.

Törvényesen védett, afrikai rózsafából készült, 15 újezüst billentyűs tárogató a legjobb ajánlónak eladó. Smecz Kálmán, Karthausstr. 24, 5300 Bonn.

BÉLYEGGYÜJTŐK!

Minden magyar bélyeget hiányjegyűk alapján szállítunk!

— Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zeppelinrepülések - Tévényomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyűkünkét. Postacím: TAL AG Abt. Philatelie Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

Ingyenes tanácsadással

állók magyar honfitársaink rendelkezésére a következő területeken:

- jövedelmi, vagyoni, pénzbefektetési, adómegtakarítási problémákkal kapcsolatban;
- nyugdíj számítás;
- lakás- és ingatlan adásvételi ügyekben;
- önállósulási (magánvállalkozási) kérdésekben;
- és mindezekkel kapcsolatos bármilyen finanszírozási és banki lebonyolítási ügyekben.

Csíky - Strauss András
okl. közgazda, vagyoni tanácsadó
An der Herrenwiese 92
6000 Frankfurt 71 ☎ (0 69) 35 84 46

VIDEO - FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
FOTOMUNKÁK -- PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (089) 26 51 12

** IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT **

A VÁMMENTES GÉPKOCSIK ÚJ ÁRAI:

	DM		DM
Lada 1200 S	5.430.—	Trabant Special	3.060.—
Lada 1300 S	6.000.—	Trabant Special Combi	3.440.—
Lada 1300 Combi	6.500.—	Wartburg Standard	4.510.—
Lada 1500 L	6.880.—	Wartburg Special (ohne Radio)	4.640.—
Skoda 105 L	4.590.—	Wartburg Special m. Schiebedach	4.880.—
Skoda 120 L	4.900.—	Wartburg Tourist (Knüppelschalt.)	5.290.—
Zastava 1100 GTL	6.500.—	Dacia 1310 TX	5.320.—
Dacia 1310 TLX	5.930.—	Dacia 1310 TX Combi	5.890.—

A PÉNZÁTUTALÁSOK JELENLEGI ÁRFOLYAMA: 100.— DM = 2.615.10 Forint

„Spenden-Quittung“-ot kérésre azonnal kiállítunk.

Megrendeléseknél a leggyorsabb pénzáttalási forma:

M A G N U S GmbH „IKKA - Sonderkonto“

Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

Kérje legújabb részletes árjegyzékünket, postafordultával küldjük.

MAGNUS GmbH

6000 FRANKFURT / M. 56

Im Feldchen 35

Telefon (061 01) 4 77 12

Telex: 4 18026 reise-d

Fejös Ottó: MEGKÖVESEDEK (1984) és ÁTTETSZŐ FÉNY (1986) című verses kötetei kaphatók az Életünk kiadóhivatalában, költenként 21.— DM árban.

DÍOSZEGHY TIBOR, hítes tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

Dr. Goszlonyi Péter:

MAGYARORSZÁG

A II. VILÁGHÁBORÚBAN, I., II., III.

A három kötet együtt 100.— DM. Megrendelhető: HERP DRUCK, 8000 München 40, Amalienstr. 67.

A MAGYAR HONVÉDSÉG A II. VILÁGHÁBORÚBAN, 450 old. képekkel és térképekkel. Ára: 25.— US \$. Megrendelhető: A. C. Ungheres, Via della Conciliazione 44, I-00193 ROMA.

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vázsonk. DM 32.— § 15.—
Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vázsonkötésben DM 20.— § 10.—
Kardinal Mindszenty: Erinnerungen. 4. kiad., váz. köt., DM 40.— § 22.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv DM 6.— § 4.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vázsonkötésben DM 20.— § 10.—
Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes DM 12.— § 6.—
Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető:

az „ÉLETÜNK” kiadóhivatalánál
Oberföhringer Str. 40
D-8000 München 81, W. Germany

HAZAI HENTESÁRÚ

1 kg	Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg	Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg	Véreshurka rizsával	12.—
1 kg	Májashurka rizsával	12.—
1 kg	Disznósajt	14,80
1 kg	Tokaszalonna	10,80
1 kg	Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg	Tepertő	16.—
1 kg	Füstölt borda	12.—
1 kg	Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentútra — légiszállítással is — költözködés, bútorkiutazás, külföldi szállítványoknak a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:

Trans COOP, Honvéd utca 28
7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagement S. A.

2 rte du Grand Lancy
CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vernier
CH - 1227 Carouge, GE
Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

NEMZETŐR KÖNYVEK

Gloria victis 1956—86, 3. kiadás, 156. old. US \$ 10.— DM 20.—

Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 old. US \$ 17.— DM 35.—

Tollas Tibor: Forgószélben Válogatott versek, 250 old. füzve 30.— vázsonkötésben 38.—

Fehérvári István: Szovjetvilág Magyarországon 1945—1956, füzve 35.— keménykötésben 45.—

Megrendelhető a könyv árának egyidejű beküldésével: Nemzetör, Ferchenbachstr. 88

D-8000 München 50, BRD cimen.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 49,
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főfelfőszt. és Főszerkesztő: P. Szöke János.
Felelős szerkesztő:
Fejös Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 49,
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.
Chefredakteur: P. János Szöke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejös.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 38.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkesek terjesztik, ők küldik szót és náluk is kell előfizetni!
Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkes, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentútra légi postával DM 30.—
Lapzártá: minden hónap 15.-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postaélekkonto München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 857 - BLZ 790 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.
Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,
Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK
FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontra, hanem postacsekkkontra kérünk. Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto, Postseckkonto München, Konto-Nr. 606 50-803.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jelleg portóval DM 5.—
Külön kívánásokat esetenként árazunk. Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 cm-enként DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromsoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.
Egymásután hatsoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Egész Nyugat-Európában

olvassák lapunkat honfitársaink!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel és az erdőlyi segélyesomaggal kapcsolatban: hétfőtől-péntekig, 10.00—15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ez időben érdeklődjenek telefonon.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Náday Kálmán — az AIDS cikkhez írt hozzászólását köszönjük, továbbítottuk a cikk fordítójához. Fontosnak tartom levelemből a francia püspöki kar állásfoglalását nyilvánosságra hozni: „Az AIDS nem Isten csapása, hanem kihívás, amely ellen tenni kell valamit!”

Tarsai Júlia, St. Gallen: Kedves sorait és a felajánlott verseket köszönjük. A hentesre érkező versek nagy száma miatt csupán elhunyt, klasszikus költőktől közlünk művet. Minden leközölt versre hűz sér-tódés következne, akikől nem hoztunk semmit.

A VALLÁSOS KÖNYV SEGIT AZ ÉLET ÉRTELMEK MEGTALALÁSÁBAN!

VEGYE IGÉNYBE A KATOLIKUS MAGYAR SAJTÓ MUNKAKÖZÖSSÉG
— NÉMET RÖVIDÍTÉSSEL — KUPA — JÓKÖNYV SZOLGÁLATÁT!!!

Katolikus Szemle, Mérés, Szolgálat, Teológia, Vigilia ingyenes mutatószámok! Részletes árjegyzékünk tartalmazza az összes kapható hazai és külföldi katolikus könyv- és sajtókiadványt: Bibliákat, énekes- és imakönyveket, hittankönyveket, lelki olvasmányokat, hittudományi és filozófiai könyveket, életrajzokat, szépirodalmi műveket és folyóiratokat. — Néhány újdonság készletünkből:

BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás, 1987-es kiadás	48.— DM
BULST: A torinói lepel és a mai tudomány	6.50 DM
GAGERN: A házastársi szeretet-szövetség	12.— DM
GYŰRKI: Szentföldi útítár (Kitűnő útikönyv)	8.60 DM
HARMATH: Mi történik Medjugorjában?	3.40 DM
KIPPLEY: A természetes családtervezés művészete	18.— DM
MELLO: Test és lélek imája	8.70 DM
NÉGRE: Neked táncolok, Uram (Francia táncosnő vallomása)	10.90 DM

Kérje árjegyzékünket! Postán is szállítunk!

Címünk: KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60 ☎ (089) 8 11 14 24